

Udkast til bekendtgørelse om revisionens gennemførelse i finansielle virksomheder m.v. samt finansielle koncerner¹⁾

I medfør af § 199, stk. 11, og § 373, stk. 4, i lov om finansiell virksomhed, jf. lovbekendtgørelse nr. 705 af 25. juni 2012, § 79, stk. 10, og § 221, stk. 3, jf. § 1, stk. 4 og § 165, i lov om investeringsforeninger m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 333 af 20. marts 2013 og § 5, stk. 2, og § 14, stk. 2, i lov om et skibsfinansieringsinstitut, jf. lovbekendtgørelse nr. 886 af 8. august 2011, fastsættes:

Kapitel 1

Anvendelsesområde

§ 1. Denne bekendtgørelse finder anvendelse på finansielle virksomheder, jf. § 5, stk. 1, nr. 1, i lov om finansiell virksomhed, og investeringsforeninger, specialforeninger, fåmandsforeninger og hedgeforeninger, jf. § 4, stk. 1, § 6, stk. 1, § 7, stk. 1, og § 161 i lov om investeringsforeninger m.v. samt Danmarks Skibskredit A/S.

Stk. 2. Bekendtgørelsen finder endvidere anvendelse på såvel koncerner som helhed, jf. § 5, stk. 1, nr. 9, i lov om finansiell virksomhed som på enkelte virksomheder i koncerner, hvor modervirksomheden er en finansiell virksomhed eller en finansiell holdingvirksomhed, jf. § 5, stk. 1, nr. 10, i lov om finansiell virksomhed.

Generelle forhold

§ 2. Konklusioner og oplysninger efter denne bekendtgørelse skal være enten uden forbehold, med forbehold eller afkræftende. Hvis revisor ikke kan udtrykke en konklusion om emnet, skal dette angives.

Stk. 2. Revisor skal ved afgivelse af konklusioner og oplysninger efter denne bekendtgørelse tage forbehold, hvis de oplysninger, der er lagt til grund for det udførte arbejde, er behæftet med væsentlige fejl eller mangler, eller hvis revisor ikke er i stand til at opnå tilstrækkeligt og egnet bevis til at konkludere, at emnet er uden væsentlige fejl. Revisors forbehold skal klart fremgå af konklusionen med brug af ordet "forbehold", og forbeholdet skal være tydeligt beskrevet og begrundet.

Stk. 3. Revisor skal ved afgivelse af konklusioner og oplysninger efter denne bekendtgørelse give supplerende oplysninger om eventuelle forhold, som revisor påpeger uden at tage forbehold. Supplerende oplysninger må ikke erstatte et forbehold. Ved supplerende oplysninger skal betegnelsen "supplerende oplysninger" anvendes.

Stk. 4. Konklusioner og oplysninger efter denne bekendtgørelse skal, hvis de afgives uden forbehold, gengives ordret, jf. bilag 1.

§ 3. Omfanget og arten af de arbejdshandlinger, der skal udføres for at kunne afgive de enkelte konklusioner og oplysninger efter denne bekendtgørelse, afgøres af revisor under hensyntagen til god revisorskik. Der er i bilag 2 anført en beskrivelse af handlinger m.v., der forventes at indgå, for at revisor kan afgive de enkelte konklusioner og oplysninger i denne bekendtgørelse.

Kapitel 2

Den eksterne revision

§ 4. Den eksterne revision skal revidere årsregnskabet og koncernregnskabet i overensstemmelse med god revisorskik og herunder kontrollere, om disse er aflagt i overensstemmelse med lovgivningens og eventuelle andre bestemmelsers krav til regnskabsaflæggelsen.

Den eksterne revisions protokol

§ 5. Til brug for bestyrelsen i virksomheder med hjemsted i Danmark skal den eksterne revision føre en revisionsprotokol. Der skal i protokollen redegøres for den i årets løb udførte revision, som kan danne grundlag for revisionsmæssige delkonklusioner. Protokollen skal fremlægges på ethvert bestyrelsesmøde, og enhver protokoltilførsel skal underskrives af den samlede bestyrelse og revisionschefen.

Stk. 2. I protokollatet vedrørende årsregnskabet skal der redegøres for arten og omfanget af de udførte revisionsarbejder og konklusionen herpå. Derudover skal arbejdsdelingen mellem intern revision og ekstern revision omtales.

Stk. 3. I protokollatet vedrørende årsregnskabet for modervirksomheder skal væsentlige bemærkninger til de regnskabsmæssige og revisionsmæssige forhold i de enkelte dattervirksomheder omtales.

Stk. 4. En kopi af protokollatet vedrørende årsregnskabet skal af virksomheden indsendes til Finanstilsynet samtidig med en kopi af den af bestyrelsen godkendte årsrapport og det af bestyrelsen godkendte koncernregnskab. Tilsvarende indsendes en kopi af protokollatet vedrørende årsregnskabet for dattervirksomheder med hjemsted i Danmark. Protokollater, der indsendes til Finanstilsynet, skal være affattet på dansk eller engelsk.

§ 6. Redegørelserne efter §§ 7-14 og §§ 33-47 kan fremgå af et særskilt protokollat i revisionsprotokollen benævnt "Protokollat med Finanstilsynets særlige rapporteringskrav til revisionen af årsregnskabet". I givet fald finder denne bekendtgørelses bestemmelser for protokollatet vedrørende årsregnskabet tilsvarende anvendelse på dette protokollat. Det særskilte protokollat skal underskrives af de samme eksterne revisorer og revisionschefen, og afgives pr. samme dato som protokollatet, der afgives i medfør af § 5.

Opsummeringer

§ 7. I et særskilt afsnit i protokollatet vedrørende årsregnskabet skal den eksterne revision opsummere samtlige bemærkninger, som revisionen har givet anledning til at fremføre over for bestyrelsen. Opsummeringen skal indeholde en status vedrørende de bemærkninger, der er fremført vedrørende det pågældende regnskabsår samt en status vedrørende de bemærkninger, der fremgik som åbentstående i protokollatet vedrørende det foregående årsregnskab, jf. bilag 3. Såfremt revisionen ikke har givet anledning til bemærkninger, skal dette oplyses.

Stk. 2. I et særskilt afsnit i protokollatet vedrørende årsregnskabet skal den eksterne revision gengive en af virksomheden udarbejdet oversigt over samtlige påbud, som Finanstilsynet har afgivet i regnskabsåret, påbud, som Finanstilsynet har afgivet i foregående regnskabsår, men som endnu ikke er efterlevet på afslutningstidspunktet og påbud, som er efterlevet i regnskabsåret. Såfremt der ikke er afgivet påbud i regnskabsåret, og alle påbud er efterlevet ved udgangen af det foregående regnskabsår, skal dette ligeledes oplyses. Den eksterne revision skal gennemgå den af virksomheden udarbejdede oversigt og oplyse om bemærkninger hertil, herunder revisors stillingtagen til efterlevelsen af påbud.

Stk. 3. I et særskilt afsnit i protokollatet vedrørende årsregnskabet skal den eksterne revision gengive en af virksomheden udarbejdet oversigt over samtlige påtaler og risikooplysninger, som Finanstilsynet har afgivet i regnskabsåret. Den eksterne revisor skal gennemgå den af virksomheden udarbejdede oversigt og oplyse om eventuelle bemærkninger hertil.

Generelle konklusioner og oplysninger

§ 8. I virksomheder, der har intern revision, skal det i revisionsprotokollatet vedrørende årsregnskabet konkluderes, om

- 1) de ifølge revisionsaftalen aftalte opgaver er udført, samt om den interne revision fungerer tilfredsstillende, og herunder hvorvidt den eksterne revision er blevet bekendt med forhold, der enkeltvis eller tilsammen afkræfter, at den interne revision fungerer uafhængigt af den daglige ledelse, og
- 2) den eksterne revision er enig i indholdet af alle den interne revisions protokoltilførsler vedrørende regnskabsåret, og såfremt dette ikke er tilfældet, hvori uenigheden består.

§ 9. Den eksterne revision skal i et særskilt afsnit i protokollatet vedrørende årsregnskabet oplyse om udførelse af eventuelle assistance- eller rådgivningsopgaver.

Stk. 2. Den eksterne revision skal i tilknytning til oplysningerne om eventuelle assistance- eller rådgivningsopgaver som minimum i protokollatet vedrørende årsregnskabet oplyse, at forbuddet mod selvrevision i § 24, stk. 4, 1. pkt., i lov om godkendte revisorer og revisionsvirksomheder har været overholdt, herunder at revisor ikke må udføre opgaver efter § 1, stk. 2, der vedrører en virksomhed omfattet af § 21, stk. 3, hvis der er tale om selvrevision eller egeninteresse. Såfremt der ikke har været udført assistance- eller rådgivningsopgaver, skal dette oplyses.

§ 10. Den eksterne revision skal i et særskilt afsnit i protokollatet vedrørende årsregnskabet oplyse om ikke korrigerede fejl. Oplysningerne skal gives pr. fejl med angivelse af beløb og effekt på regnskabsposter. Der skal herudover oplyses om den samlede virkning på resultat, aktiver, forpligtelser og egenkapital. Ikke korrigerede fejl, der er klart ubetydelige, uanset om de betragtes enkeltvis eller samlet og vurderes ud fra et hvilket som helst kriterium med hensyn til størrelse, art eller omstændighed kan udelades mod oplysning om den anvendte grænse. Såfremt alle fejl er rettet, eller der ingen fejl er konstateret under revisionen, skal dette oplyses. **§ 11.** Den eksterne revision skal i protokollatet vedrørende årsregnskabet afgive konklusion om, hvorvidt virksomhedens administrative og regnskabsmæssige praksis på væsentlige områder, herunder forretningsgange og interne kontrolprocedurer, er tilrettelagt og fungerer på betryggende vis. I denne forbindelse skal den eksterne revisor endvidere konkludere, hvorvidt

- 1) virksomhedens samlede system-, data- og driftssikkerhed er og fungerer betryggende, og
- 2) den eksterne revision er blevet bekendt med forhold, der er i strid med kravene i lovgivningen vedrørende finansielle virksomheder og foreninger, herunder § 71 i lov om finansiell virksomhed og den i medfør heraf

udstedte bekendtgørelse om ledelse og styring af instituttet og § 35 i lov om investeringsforeninger m.v. og den i medfør heraf udstedte bekendtgørelse om ledelse og styring.

§ 12. Den eksterne revision skal i protokollatet vedrørende årsregnskabet oplyse følgende vedrørende spekulationsbestemmelserne

- 1) om den finansielle virksomheds retningslinjer efter § 77, stk. 4, i lov om finansiell virksomhed eller foreningens retningslinjer efter § 41, stk. 4, i lov om investeringsforeninger m.v. vurderes at være betryggende og have fungeret hensigtsmæssigt, jf. § 77, stk. 5, i lov om finansiell virksomhed og § 41, stk. 5, i lov om investeringsforeninger m.v., og
- 2) om gennemgangen i henhold til § 77, stk. 5, i lov om finansiell virksomhed og § 41, stk. 5, i lov om investeringsforeninger m.v. har givet anledning til bemærkninger.

§ 13. Den eksterne revision skal i protokollatet vedrørende årsregnskabet afgive følgende vedrørende koncerninterne transaktioner og engagementer:

- 1) Konklusion om, hvorvidt der er etableret forretningsgange med henblik på overholdelse af bestemmelsen i § 182 i lov om finansiell virksomhed.
- 2) Oplysning om, hvorvidt der har været konstateret væsentlige fejl eller mangler i forbindelse med gennemgangen af transaktionerne mellem virksomheden og virksomheder omfattet af § 2 i bekendtgørelse om koncerninterne transaktioner, jf. § 14, nr. 2, og give en nærmere beskrivelse af de transaktioner, som er af væsentlig betydning eller usædvanlig art.

§ 14. Den eksterne revision skal i protokollatet vedrørende årsregnskabet afgive konklusion om følgende vedrørende engagementer med nærtstående parter:

- 1) Hvorvidt de af bestyrelsen bevilgede engagementer til og modtagne sikkerhedsstillelser fra bestyrelsesmedlemmer eller direktører samt virksomheder, hvori disse er direkte eller indirekte besiddere af en kvalificeret andel, direktører eller bestyrelsesmedlemmer, er bevilget i henhold til virksomhedens sædvanlige forretningsbetingelser og på markedsbaserede vilkår, jf. § 78, stk. 2, i lov om finansiell virksomhed.
- 2) Hvorvidt den finansielle virksomhed har engagement med erhvervsvirksomheder, hvor ansatte af bestyrelsen eller andre ansatte i den finansielle virksomhed deltager i ledelsen eller driften af disse, jf. § 80, stk. 1, 2, og 8, 2. pkt., i lov om finansiell virksomhed.

Øvrige bestemmelser

§ 15. § 9, stk. 2, § 11, nr. 2, § 12 og § 14, finder ikke anvendelse på revisionsprotokollater for dattervirksomheder, der ikke er finansielle virksomheder, jf. § 1, stk. 1.

§ 16. Såfremt virksomheden har en intern revision, der opfylder bestemmelserne i kapitel 3, kan den eksterne revision aftale med revisionschefen, at redegørelserne efter §§ 33 og 34, § 36, § 38, nr. 1, §§ 40-42 og § 47 alene fremgår af den interne revisions protokol. Aftalen herom skal fremgå af revisionsaftalen, jf. § 24.

Kapitel 3

Den interne revision

§ 17. Bestyrelsen kan bestemme, at der skal oprettes en intern revision, jf. dog stk. 3. Såfremt der ikke er oprettet en intern revision, skal bestyrelsen mindst én gang om året drøfte behovet for at oprette en intern revision under hensyntagen til virksomhedens kompleksitet, herunder hvorvidt virksomheden outsourcer og insourcer aktiviteter. Bestyrelsens beslutning skal fremgå af bestyrelsens forhandlingsprotokol.

Stk. 2. Hvis en bestyrelse i henhold til stk. 1 bestemmer, at der skal oprettes en intern revision, finder bestemmelserne vedrørende den interne revision anvendelse.

Stk. 3. I virksomheder, der i de to seneste regnskabsår på balancetidspunktet i gennemsnit har haft 125 eller flere fuldtidsansatte, skal der oprettes en intern revision.

Stk. 4. For koncerner finder stk. 1 og 3 tilsvarende anvendelse.

Stk. 5. Bestemmelserne i stk. 3 og 4 finder ikke anvendelse for investeringsforeninger, specialforeninger, fåmandsforeninger, hedgeforeninger og Danmarks Skibskredit A/S.

§ 18. Den interne revision ledes af en revisionschef. Ansættelse og afskedigelse af revisionschefen kan alene foretages af bestyrelsen. Ansættelse og afskedigelse af revisionschefen kan foretages for koncernen som helhed.

Stk. 2. Revisionschefen skal have en teoretisk uddannelse svarende til, hvad der kræves for at blive statsautoriseret eller registreret revisor.

Stk. 3. Revisionschefen skal ved ansættelsen have deltaget i praktisk revisionsarbejde i mindst 3 år inden for de seneste 5 år.

Stk. 4. Finanstillsynet kan i særlige tilfælde dispensere fra kravene i stk. 2 og 3.

§ 19. Bestyrelsen kan udpege en eller flere vicerevisionschefer.

Stk. 2. Bestyrelsen kan udpege en vicerevisionschef som stedfortræder for revisionschefen.

Stk. 3. Bestemmelserne i § 18, stk. 1-4, § 20, stk. 1-3, og § 21 vedrørende revisionschefen finder tilsvarende anvendelse for vicerevisionschefer, herunder stedfortrædere.

§ 20. Når en revisionschef tiltræder, skal dette indberettes til Finanstilsynet senest 1 måned efter tiltrædelsen.

Stk. 2. Bestyrelsen skal ved indberetning til Finanstilsynet om ansættelse af revisionschefen, jf. stk. 1, afgive en erklæring om, at revisionschefen opfylder kravene efter § 18, stk. 2 og 3.

Stk. 3. Når en revisionschef fratræder, skal bestyrelsen og revisionschefen senest 1 måned efter fratrædelsen sende hver sin redegørelse til Finanstilsynet om baggrunden herfor.

Stk. 4. I forbindelse med den i stk. 2 krævede erklæring skal bestyrelsen meddele, om revisionschefen påtegner årsregnskabet i henhold til § 29.

Stk. 5. Bestyrelsen skal ved ændring af beslutning om, hvorvidt revisionschefen påtegner årsregnskabet, oplyse Finanstilsynet herom.

Stk. 6. Bestyrelsen skal ved beslutning om at nedlægge den interne revision oplyse Finanstilsynet herom.

§ 21. Revisionschefen skal have adgang til alle oplysninger, som denne finder nødvendige for revisionens gennemførelse, herunder bestyrelsesprotokollen.

Stk. 2. Revisionschefen og medarbejderne i den interne revision må ikke deltage i andet arbejde i virksomheden eller koncernen end revision, jf. bilag 4.

Stk. 3. Intern revision må ikke påtage sig opgaver, når der foreligger omstændigheder, der er egnet til at vække tvivl hos en velinformeret tredjemand om den interne revisions uafhængighed.

§ 22. Revisions- og vicerevisionschefer må, jf. § 77, stk. 10, i lov om finansiel virksomhed, ikke have økonomiske interesser i den virksomhed eller koncern, som de er ansat i.

§ 23. I virksomheder henholdsvis koncerner, der har en intern revision, skal der foreligge en funktionsbeskrivelse, der er godkendt af bestyrelsen. Funktionsbeskrivelsen kan udarbejdes for koncernen som helhed og tiltrædes af de enkelte koncernvirksomheders bestyrelser. Funktionsbeskrivelsen skal som minimum indeholde bestemmelser om

- 1) den interne revisions almindelige beføjelser, ansvar og arbejdsopgaver,
- 2) medarbejdernes kvalifikationer,
- 3) hvorledes og i hvilket omfang revisionschefen og medarbejderne i den interne revision sikres løbende efteruddannelse,
- 4) at ansættelse og afskedigelse af medarbejdere i den interne revision skal foretages eller godkendes af revisionschefen, og at medarbejdernes uddannelse skal godkendes af revisionschefen,
- 5) den interne revisions budget, og at dette godkendes af bestyrelsen, hvilket skal fremgå af et bestyrelsesprotokollat, og
- 6) oplysning om aftaler mellem virksomhedens ledelse og den interne revision om udførelse af særlige revisionsopgaver. Engangsopgaver og opgaver af midlertidig karakter behøver alene at fremgå af den interne revisions protokol.

Stk. 2. Den interne revision må alene påtage sig arbejdsopgaver, jf. stk. 1, nr. 1, som den har tilstrækkelig kompetence til at udføre.

Stk. 3. De i stk. 1, nr. 6, omtalte opgaver må ikke bevirke, at revisionschefen kommer i en situation, hvor vedkommende erklærer sig, konkluderer eller oplyser om forhold eller dokumenter, som revisionschefen eller ansatte i den interne revision har udarbejdet grundlaget for.

§ 24. I virksomheder henholdsvis koncerner, der har en intern revision, skal revisionsarbejdet udføres i overensstemmelse med god revisionsskik og i henhold til en revisionsaftale mellem den eksterne revision og revisionschefen. Revisionsaftalen kan udarbejdes for koncernen som helhed. Revisionsaftalen skal indeholde

- 1) en overordnet beskrivelse af hvilke revisionsopgaver, der skal udføres, og hvilke af disse opgaver, der påhviler henholdsvis den eksterne revision og den interne revision,
- 2) retningslinjer for samarbejdet mellem den eksterne revision og den interne revision, herunder for det arbejde den eksterne revision skal udføre i forbindelse med kontrol af den interne revisions arbejde, og
- 3) en beskrivelse af, hvordan og i hvilket omfang der udveksles oplysninger mellem den interne og eksterne revision om den udførte revision.

Stk. 2. Hvis revisionschefen påtegner årsregnskabet, jf. § 20, stk. 4, og § 29, stk. 2, skal det fremgå af revisionsaftalen, at revisionschefen deltager i revisionen af de væsentlige og risikofyldte områder. Med deltagelse forstås, at revisionschefen på disse områder udfører en del af det arbejde, som i virksomheder, hvor revisionschefen ikke afgiver påtegning på årsregnskabet, alene ville være udført af den eksterne revision.

§ 25. I virksomheder, der har en revisionschef, skal denne tillige være revisionschef i alle de virksomheder, der er omfattet af § 1, stk. 2, dvs. uanset om der er tale om en finansiel virksomhed eller ej.

Stk. 2. Stk. 1 finder ikke anvendelse i tilfælde, hvor virksomheden drives midlertidigt med henblik på afvikling af forud indgåede engagementer eller med henblik på medvirken ved omstrukturering af erhvervsvirksomheder.

Den interne revisions protokol

§ 26. Til brug for bestyrelsen i virksomheder med hjemsted i Danmark skal den interne revision føre en revisionsprotokol. Der skal i protokollen redegøres for den i årets løb udførte revision, som kan danne grundlag for revisionsmæssige delkonklusioner. Protokollen skal fremlægges på ethvert bestyrelsesmøde, og enhver protokoltilførsel skal underskrives af den samlede bestyrelse.

Stk. 2. I den interne revisions protokollat vedrørende årsregnskabet skal der redegøres for arten og omfanget af de udførte revisionsarbejder, herunder hvorledes den interne revision har deltaget i revisionen af de væsentlige og risikofyldte områder og konklusionen herpå.

Stk. 3. Revisionschefen skal fremlægge intern revisions protokollat vedrørende årsregnskabet, revisionsplanen og budgettet for den interne revision på det eller de relevante bestyrelsesmøder.

§ 27. I et særskilt afsnit i protokollatet vedrørende årsregnskabet skal den interne revision opsummere samtlige bemærkninger, som revisionen har givet anledning til at fremføre over for bestyrelsen. Opsummeringen skal indeholde en status vedrørende de bemærkninger, der er fremført vedrørende det pågældende regnskabsår, samt en status vedrørende de bemærkninger, der fremgik som åbentstående i protokollatet vedrørende det foregående årsregnskab, jf. bilag 3. Såfremt revisionen ikke har givet anledning til bemærkninger, skal dette oplyses.

Stk. 2. Revisionschefen skal som minimum i protokollatet vedrørende årsregnskabet i et særskilt afsnit oplyse, at revisionschefen ikke er kommet i en situation, hvor vedkommende erklærer sig, konkluderer eller oplyser om forhold eller dokumenter, som revisionschefen eller ansatte i den interne revision har udarbejdet grundlaget for, jf. § 23, stk. 3.

Stk. 3. I protokollatet vedrørende årsregnskabet skal det oplyses, om den interne revision har modtaget alle de oplysninger, der er anmodet om.

Stk. 4. § 5, stk. 3 og 4, § 6 og § 15 finder tilsvarende anvendelse på den interne revisions protokollat vedrørende årsregnskabet.

Kapitel 4

Revisionspåtegningen

§ 28. Den eksterne revisions påtegning på årsregnskabet, herunder koncernregnskabet samt årsregnskaber for dattervirksomheder, skal afgives efter bestemmelserne i lov om godkendte revisorer og revisionsvirksomheder, samt de forskrifter, der er udstedt i medfør heraf.

Stk. 2. Kravet om påtegning af dattervirksomheders årsregnskaber gælder kun, hvis den finansielle virksomheds eksterne revision har forestået revisionen.

§ 29. Revisionschefen skal afgive en påtegning på årsregnskabet, herunder koncernregnskabet og årsregnskaber for dattervirksomheder med hjemsted i Danmark, såfremt dette er valgt i henhold til § 20, stk. 4, jf. dog § 25, stk. 2.

Stk. 2. Revisionschefens påtegning indebærer, at revisionen er udført i henhold til revisionsaftalen, jf. § 24.

Stk. 3. Påtegningen skal indeholde en kort beskrivelse af den udførte revision, herunder at den interne revision har deltaget i revisionen af de væsentlige og risikofyldte områder, samt konklusion herpå. Det skal særskilt oplyses, hvis revisionen omfatter andet end årsregnskabet. Eventuelle forbehold eller supplerende oplysninger skal tydeligt fremgå af påtegningen.

Kapitel 5

Fælles bestemmelser

§ 30. En finansiell virksomhed eller en virksomhed inden for samme koncern må ikke bevilge engagement til eller modtage sikkerhedsstillelse fra den eksterne revision, revisionschefen eller vicerevisionschefen. Dette gælder dog ikke lån ydet af et livsforsikringselskab inden for genkøbsværdien af en af livsforsikringselskabet udstedt forsikringspolice.

§ 31. Hvis den eksterne revision eller den interne revision må formode, at en finansiell virksomhed ikke opfylder eller inden for en overskuelig fremtid ikke vil kunne opfylde kravene til solvens, jf. §§ 124-126, i lov om finansiell virksomhed, eller formuekrav i § 4, stk. 10, § 6, stk. 4, § 7, stk. 4, § 12, stk. 2, nr. 3 og 4, og § 162, stk. 1, nr. 6, i lov om investeringsforeninger m.v., skal den pågældende straks meddele Finanstilsynet dette.

§ 32. Ved afgivelse af konklusioner og oplysninger, jf. § 5, stk. 3 og 4, §§ 8, 11-14, 33 og 34, 36, 38-42 og 45-47, skal det vurderes, hvilke af disse der er relevante for den pågældende virksomhed. Såfremt en oplysning eller en konklusion ikke skal afgives i relation til en virksomhed, skal dette begrundes i protokollatet.

Kapitel 6

Særbestemmelser for pengeinstitutter

§ 33. Den eksterne revision skal i protokollatet vedrørende årsregnskabet og koncernregnskabet:

- 1) Konkludere, hvorvidt pengeinstituttets måling af udlån og garantier er foretaget i overensstemmelse med reglerne herfor.
- 2) Gengive en af virksomheden udarbejdet oversigt over antal efterbevillinger via bestyrelsen i regnskabsåret, samt ledelsens kommentarer til antallet af efterbevillinger. Oversigten skal tillige indeholde oplysning om antallet af bevillinger fra bestyrelsen i alt i regnskabsåret.

§ 34. Den eksterne revision skal i protokollatet vedrørende årsregnskabet gengive en af pengeinstituttet udarbejdet oversigt over følgende engagementer, jf. dog stk. 5:

- 1) Pengeinstituttets 10 største engagementer.
- 2) Øvrige engagementer, der overstiger 10 pct. af basiskapitalen opgjort efter reglerne i § 145 i lov om finansiel virksomhed.
- 3) Øvrige betydelige engagementer, såfremt disse efter pengeinstituttets eller revisors vurdering giver anledning til bemærkninger over for bestyrelsen, eksempelvis på grund af særlige risici, store nedskrivninger eller andet.

Stk. 2. Oversigten efter stk. 1 skal for hvert engagement indeholde oplysninger om

- 1) engagementernes størrelse,
- 2) eventuelle tilsagte rammer for terminsforretninger og andre forretninger med afledte finansielle instrumenter,
- 3) indlagte sikkerheder og deres skønnede værdi,
- 4) hvorvidt der er foretaget individuel nedskrivning på engagementet,
- 5) hvorvidt der i regnskabsåret eller de to foregående regnskabsår har været afskrevet eller nedskrevet på engagementerne,
- 6) debtors økonomiske forhold, og
- 7) ledelsens vurdering af risikoen på engagementet under hensyntagen til samtlige foreliggende forhold, herunder om ledelsen anser engagementet for korrekt målt.

Stk. 3. Den eksterne revision skal i protokollatet vedrørende årsregnskabet i forlængelse af ledelsens vurdering af det enkelte engagement

- 1) angive revisors samlede vurdering af risikoen på hvert enkelt engagement under hensyntagen til samtlige foreliggende forhold, og
- 2) konkludere, hvorvidt de enkelte engagementer, omfattet af stk. 1, er målt korrekt.

Stk. 4. I koncerner, jf. § 1, stk. 2, skal oversigten og oplysningerne efter stk. 1 og 2 samt revisors konklusioner efter stk. 3 tillige gives på koncernbasis.

Stk. 5. Oversigten efter stk. 1 skal alene indeholde engagementer med realkreditinstitutter samt indenlandske og udenlandske pengeinstitutter, såfremt særlige forhold tilsiger det.

Kapitel 7

Særbestemmelser for realkreditinstitutter

§ 35. Den interne revision skal gennemgå

- 1) nye realkreditlån uden offentlig garanti, der i henhold til bestyrelsens instruks til direktionen skal bevilges af bestyrelsen,
- 2) konverteringer af lån, der overstiger 10 mio. kr., og
- 3) øvrige lånesager.

Stk. 2. Gennemgangen af lånesagerne jf. stk. 1, nr. 1-3, skal ske dels ved en gennemgang af de lånesager, hvor belåningsværdien eller instituttets forudsætninger herfor påkalder sig særlig interesse, på baggrund af markedsforholdene i det pågældende område for almindelige ejendomme af den pågældende art, dels ved tilfældige, repræsentative stikprøver i de stk. 1 nævnte grupper.

Stk. 3. Revisionsaftalen skal indeholde nærmere retningslinjer for kontrollen efter stk. 1 samt for rapportering af resultaterne heraf til direktion og bestyrelse. Rapporteringen til bestyrelsen skal bl.a. indeholde en redegørelse for stikprøveudvælgelsen og konklusionen på lånesagsgennemgangen samt en særskilt redegørelse for de lånesager, hvor revisionen har vurderet, at belåningsværdien burde have været mindre. Rapporteringen gives i protokollatet vedrørende årsregnskabet eller sendes til Finanstilsynet i kopi.

Stk. 4. I realkreditinstitutter uden intern revision påhviler opgaverne efter stk. 1-3 den eksterne revision.

§ 36. Den eksterne revision skal i protokollatet vedrørende årsregnskabet og koncernregnskabet konkludere, hvorvidt

- 1) realkreditinstituttets måling af udlån, herunder den justering af værdien, der finder sted som følge af kreditrisikoen, er foretaget i overensstemmelse med reglerne herfor,
- 2) realkreditinstituttet yder realkreditlån på grundlag af andet end udstedelse af realkreditobligationer, særligt dækkede realkreditobligationer, særligt dækkede obligationer og andre værdipapirer, jf. § 1, stk. 1, i lov om realkreditlån og realkreditobligationer m.v.,
- 3) realkreditinstituttet anvender midler fremkommet ved værdipapirudstedelse til udlån, og om det placerer overskydende midler fra blokemission i overensstemmelse med § 20 i lov om realkreditlån og realkreditobligationer m.v.,
- 4) realkreditinstituttet holder seriereservefondens midler adskilt fra de øvrige midler i instituttet, jf. § 26 stk. 1, i lov om realkreditlån og realkreditobligationer m.v., og
- 5) realkreditinstituttet kan beregne den enkelte indskyders og investors dækkede aktiver.

Kapitel 8

Særbestemmelser for forsikringsselskaber

§ 37. Når der efterfølgende anvendes begreberne forsikringsselskab eller livsforsikringsselskab omfatter disse også tværgående pensionskasser.

§ 38. Den eksterne revision skal i protokollatet vedrørende årsregnskabet og koncernregnskabet konkludere, hvorvidt

- 1) der er en begrundet formodning for, at de forsikringsmæssige hensættelser er opgjort således, at de under hensyntagen til, hvad der med rimelighed kan forudses, er tilstrækkelige til at dække samtlige selskabets forsikringsforpligtelser på balancedagen, men samtidig ikke er større end nødvendigt, og
 - 2) forsikringsselskabet opfylder kravene efter lovgivningens investeringsregler, herunder oplyse om eventuelle bemærkninger efter bekendtgørelse om registrering af aktiver i forsikringsselskaber m.v.
- Stk. 2.* Den eksterne revision skal i protokollatet vedrørende årsregnskabet redegøre for den foretagne kontrol i henhold til § 9, stk. 2, i bekendtgørelse om registrering af aktiver i direkte tegnende forsikringsselskaber, tværgående pensionskasser, firmapensionskasser og filialer i Danmark af udenlandske direkte tegnende forsikringsselskaber.

§ 39. Den eksterne revision skal i protokollatet vedrørende årsregnskabet konkludere, hvorvidt de til Finanstilsynet indberettede opgørelser af kapitalforhold og risici pr. 31. december er opgjort i overensstemmelse med de herfor gældende retningslinjer, jf. Vejledning til indberetningsskemaer til oplysning af kapitalforhold og risici i livs-, skades- og genforsikringsselskaber, tværgående pensionskasser samt arbejdsskadesselskaber.

Kapitel 9

Særbestemmelser for fondsmæglerselskaber og investeringsforvaltningsselskaber

§ 40. Den eksterne revision skal i protokollatet vedrørende årsregnskabet for fondsmæglerselskaber konkludere, hvorvidt

- 1) fondsmæglerselskabets virksomhed er i overensstemmelse med selskabets tilladelse til at drive fondsmæglervirksomhed, jf. bilag 4 til lov om finansiel virksomhed, samt om evt. besiddelser af ejerandele er i overensstemmelse med § 26, stk. 1, i lov om finansiel virksomhed,
- 2) fondsmæglerselskabet kan beregne den enkelte indskyders og investors dækkede aktiver, og
- 3) fondsmæglerselskabet, hvis det ikke har tilladelse til at udøve forretninger for egen regning, har placeret selskabets basiskapital i overensstemmelse med § 157 i lov om finansiel virksomhed.

Stk. 2. Stk. 1 finder tilsvarende anvendelse for investeringsforvaltningsselskaber, der har tilladelse efter § 10, stk. 2, jf. § 9, stk. 1, i lov om finansiel virksomhed.

Kapitel 10

Særbestemmelser for investeringsforeninger og specialforeninger samt fåmandsforeninger og hedgeforeninger

§ 41. Den eksterne revision skal i protokollatet vedrørende årsregnskabet for investeringsforeninger og specialforeninger samt fåmandsforeninger konkludere, hvorvidt

- 1) beregningerne af emissions- og indløsningskursen foretages i overensstemmelse med den i medfør af § 54, stk. 3, § 55, stk. 8, § 187, stk. 3 og § 188, stk. 5, i lov om investeringsforeninger m.v. udstedte bekendtgørelse,

2) placeringsreglerne, jf. kapitel 13 og 14 for investeringsforeninger, jf. kapitel 15 for specialforeninger og § 1 for fåmandsforeninger i lov om investeringsforeninger m.v., overholdes, og
3) foreningen eller en afdeling har været eller er under lovens mindste krav til formuestørrelse, jf. § 4, stk. 10, § 6, stk. 4, og § 162, stk. 1, nr. 6, i lov om investeringsforeninger m.v.

§ 42. Den eksterne revision skal i protokollatet vedrørende årsregnskabet for hedgeforeninger, som er omfattet af § 7, stk. 1, i lov om investeringsforeninger m.v. konkludere, hvorvidt

- 1) beregningerne af emissions- og indløsningskursen foretages i overensstemmelse med i den medfør af § 54, stk. 3, § 55, stk. 8, og § 1, stk. 4, i lov om investeringsforeninger m.v. udstedte bekendtgørelse, og
- 2) foreningen eller en afdeling har været eller er under lovens mindste krav til formuestørrelse, jf. § 7, stk. 4, i lov om investeringsforeninger m.v.

§ 43. I protokollatet vedrørende årsregnskabet for investeringsforeninger og specialforeninger samt fåmandsforeninger og hedgeforeninger skal der ikke gives de i § 13 og § 14 nævnte konklusioner.

Kapitel 11

Særbestemmelser for værdipapirhandlere

§ 44. Værdipapirhandlere er pengeinstitutter, realkreditinstitutter, fondsmæglerselskaber og investeringsforvaltningsselskaber, der har tilladelse som værdipapirhandler efter § 9, stk. 1, i lov om finansiel virksomhed, herefter benævnt værdipapirhandlere.

§ 45. Den interne revision skal udarbejde og gennemføre en revisionsplan for at undersøge og evaluere om værdipapirhandlerens systemer, interne kontrolprocedurer og ordninger er passende og effektive.

Stk. 2. Den interne revision skal, som en del af udførelsen af de i stk. 1 nævnte arbejdshandlinger, gennemgå rapporteringen til bestyrelsen fra compliancefunktionen og risikostyringsfunktionen, jf. § 6, i bekendtgørelse om de organisatoriske krav til og betingelserne for drift af virksomhed som værdipapirhandler. Den interne revision skal som minimum i revisionsprotokollatet vedrørende årsregnskabet rapportere om de bemærkninger om revisionsforhold, som gennemgangen giver anledning til, med angivelse af, om der er truffet passende foranstaltninger i tilfælde af eventuelle mangler. Såfremt gennemgangen ikke giver anledning til bemærkninger, skal dette tillige fremgå af protokollatet.

§ 46. Såfremt der ikke er oprettet en intern revision, skal den eksterne revision gennemgå rapporteringen til bestyrelsen fra compliancefunktionen og risikostyringsfunktionen, jf. § 6, i bekendtgørelse om de organisatoriske krav til og betingelserne for drift af virksomhed som værdipapirhandler. Den eksterne revision skal som minimum i revisionsprotokollatet vedrørende årsregnskabet rapportere om de bemærkninger om revisionsforhold, som gennemgangen giver anledning til, med angivelse af, om der er truffet passende foranstaltninger i tilfælde af eventuelle mangler. Såfremt gennemgangen ikke giver anledning til bemærkninger, skal dette tillige fremgå af protokollatet.

§ 47. Den eksterne revision skal i protokollatet vedrørende årsregnskabet og koncernregnskabet konkludere, hvorvidt værdipapirhandleren overholder bestemmelserne i § 72, stk. 1-3, i lov om finansiel virksomhed, herunder at den eksterne revision ikke er blevet bekendt med forhold, der er i strid med kravene i bekendtgørelse om de organisatoriske krav til og betingelserne for drift af virksomhed som værdipapirhandler.

Kapitel 12

Straffebestemmelser og ikrafttræden

§ 48. Overtrædelse af §§ 2-5, §§ 7-14, § 16, 2. pkt., § 17, stk. 1, 2 og 3. pkt., og stk. 2 og 3, § 18, stk. 1, 1. og 2. pkt., og stk. 2 og 3, § 19, stk. 3, §§ 20-24, § 25, stk. 1, §§ 26 og 27, § 28, stk. 1, § 29, stk. 1 og 3, §§ 30-36, §§ 38-42 og §§ 45-47 straffes med bøde.

Stk. 2. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

§ 49. Bekendtgørelsen træder i kraft den XXX og har virkning for revisionsprotokollater, der vedrører regnskabsår, der påbegyndes den 1. januar 2013 eller senere.

Stk. 2. Samtidig ophæves bekendtgørelse nr. 4 af 5. januar 2012 om revisionens gennemførelse i finansielle virksomheder m.v. samt finansielle koncerner.

Stk. 3. Bestemmelserne i § 18, stk. 2 og 3, gælder for personer, der tiltræder en stilling som revisionschef, som stedfortræder for revisionschefen eller vicerevisionschef efter den 1. januar 1999.

Finanstilsynet, den

Ulrik Nødgaard

/ Mads Mathiassen

UDKAST

Erklæringer og oplysninger i revisionsprotokollatet vedrørende årsrapporten

I henhold til § 2, stk. 4, i revisionsbekendtgørelsen skal konklusioner og oplysninger gengives med den ordlyd, der fremgår af nedenstående oversigter, hvis de afgives uden forbehold.

Det skal af de konklusioner og oplysninger, der ikke kan afgives som anført i dette bilag, tydeligt fremgå, hvorfor de ikke har kunnet afgives efter ordlyden i dette bilag, jf. § 2.

Opmærksomheden henledes på, at det ved afgivelse af nedenstående konklusioner og oplysninger skal vurderes hvilke af disse, der er relevante for den pågældende virksomhed. Såfremt en oplysning eller en konklusion ikke skal afgives i relation til en virksomhed, skal dette begrundes i protokollatet, jf. revisionsbekendtgørelsen § 32.

Ud for hver af de oplistede bestemmelser i revisionsbekendtgørelsen er anført:

- »(E)« for de oplysninger/konklusioner, der skal afgives af ekstern revision,
- »(I)« for de oplysninger/konklusioner, der skal afgives af intern revision,
- »(E/I)« for de oplysninger/konklusioner, der afhængigt af revisionsaftalen kan udføres af enten ekstern eller intern revision, jf. revisionsbekendtgørelsen § 16.

1. Pengeinstitutter

Bestemmelse i revisionsbekendtgørelsen	
	<i>I henhold til § 8 i revisionsbekendtgørelsen skal vi konkludere, at:</i>
§ 8, stk. 1, nr. 1 (E)	de ifølge revisionsaftalen aftalte opgaver, der skal udføres af intern revision, er udført, samt at den interne revision fungerer tilfredsstillende, herunder at den eksterne revision ikke er blevet bekendt med forhold, der enkeltvis eller tilsammen afkræfter, at den interne revision fungerer uafhængigt af den daglige ledelse
§ 8, stk. 1, nr. 2 (E)	vi er enige i indholdet af alle den interne revisions protokolltilførsler vedrørende regnskabsåret
	<i>I henhold til § 9, stk. 2 i revisionsbekendtgørelsen skal vi oplyse, at:</i>
§ 9, stk. 2 (E)	vi har overholdt forbuddet mod at udføre assistance og rådgivningsopgaver, jf. § 24, stk. 4, 1. pkt., i lov om godkendte revisorer og revisionsvirksomheder, herunder at
	- vi eller andre personer i revisionsvirksomheden ikke har deltaget i bogføringen eller lignende registreringer, som danner grundlaget for årsrapporten eller andre forhold, der afgives erklæring om, og
	- vi eller andre personer i revisionsvirksomheden ikke har medvirket ved udarbejdelsen af årsrapporten eller et andet dokument erklæringen vedrører.
	<i>I henhold til § 11 i revisionsbekendtgørelsen skal vi konkludere,</i>

	<i>at:</i>
§ 11 (E)	virksomhedens administrative og regnskabsmæssige praksis på væsentlige områder, herunder forretningsgange og interne kontrolprocedurer, er tilrettelagt og fungerer på betryggende vis. I denne forbindelse skal vi endvidere konkludere, at
§ 11, nr. 1 (E)	- virksomhedens samlede system-, data- og driftssikkerhed er og fungerer betryggende,
§ 11, nr. 2 (E)	- vi ikke er blevet bekendt med forhold, der er i strid med kravene i lovgivningen vedrørende finansielle virksomheder, herunder § 71 i lov om finansiell virksomhed og den i medfør heraf udstedte bekendtgørelse om ledelse og styring af pengeinstitutter m.fl.
	<i>I henhold til § 12 i revisionsbekendtgørelsen skal vi oplyse, at:</i>
§ 12, stk. 1, nr. 1 (E)	den finansielle virksomheds retningslinjer vedrørende kontrol med overholdelse af spekulationsforbuddet efter § 77, stk. 4, i lov om finansiell virksomhed vurderes at være betryggende og have fungeret hensigtsmæssigt
§ 12, stk. 1, nr. 2 (E)	kontrollen med overholdelse af spekulationsforbuddet i henhold til § 77, stk. 5, i lov om finansiell virksomhed ikke har givet anledning til bemærkninger
	<i>I henhold til § 13 i revisionsbekendtgørelsen skal vi konkludere, at:</i>
§ 13, nr. 1 (E)	der er etableret forretningsgange med henblik på overholdelse af bestemmelsen om koncerninterne engagementer i § 182 i lov om finansiell virksomhed
	<i>I henhold til § 13 i revisionsbekendtgørelsen skal vi oplyse, at:</i>
§ 13, nr. 2 (E)	der ikke har været konstateret væsentlige fejl eller mangler i forbindelse med gennemgangen af transaktionerne mellem virksomheden og virksomheder omfattet af § 2 i bekendtgørelse om koncerninterne transaktioner
§ 13, nr. 2 (E)	der er givet en nærmere beskrivelse af koncerninterne transaktioner, som er af væsentlig betydning eller usædvanlig art på side.... ¹⁾
	<i>I henhold til § 14 i revisionsbekendtgørelsen skal vi konkludere, at:</i>
§ 14, nr. 1 (E)	de af bestyrelsen bevilgede engagementer til og modtagne sikkerhedsstillelser fra bestyrelsesmedlemmer eller direktører samt virksomheder, hvori disse er direktører eller bestyrelsesmedlemmer, er bevilget i henhold til virksomhedens sædvanlige forretningsbetingelser og på markedsbaserede vilkår, jf. § 78, stk. 2, i lov om finansiell virksomhed
§ 14, nr. 2 (E)	virksomheden ikke har engagement med erhvervsvirksomheder, hvor ansatte af bestyrelsen eller andre ansatte i den finansielle virksomhed deltager i ledelsen eller driften af disse, jf. § 80, stk. 1, 2, og 8, 2. pkt., i lov om finansiell virksomhed
	<i>I henhold til § 27 i revisionsbekendtgørelsen skal vi oplyse, at:</i>
§ 27, stk. 2 (I)	vi ikke er kommet i en situation, hvor vi erklærer os eller oplyser om forhold eller dokumenter, som vi eller ansatte i den interne

	revision har udarbejdet grundlaget for.
§ 27, stk. 3 (I)	vi har modtaget alle de oplysninger, der er anmodet om
	<i>I henhold til § 33 i revisionsbekendtgørelsen skal vi konkludere, at:</i>
§ 33, nr. 1 (E/I)	pengeinstituttets måling af udlån og garantier er foretaget i overensstemmelse med reglerne herfor
	<i>I henhold til § 34 i revisionsbekendtgørelsen skal vi konkludere, at:</i>
§ 34, stk. 3, nr. 2 (E/I)	ovenstående engagement er målt korrekt ²⁾

2. Realkreditinstitutter

Bestemmelse i revisionsbekendtgørelsen	
	<i>I henhold til § 8 i revisionsbekendtgørelsen skal vi konkludere, at:</i>
§ 8, stk. 1, nr. 1 (E)	de ifølge revisionsaftalen aftalte opgaver, der skal udføres af intern revision, er udført, samt at den interne revision fungerer tilfredsstillende herunder, at den eksterne revision ikke er blevet bekendt med forhold, der enkeltvis eller tilsammen afkræfter, at den interne revision fungerer uafhængigt af den daglige ledelse
§ 8, stk. 1, nr. 2 (E)	vi er enige i indholdet af alle den interne revisions protokoltilførsler vedrørende regnskabsåret
	<i>I henhold til § 9, stk. 2, i revisionsbekendtgørelsen skal vi oplyse, at:</i>
§ 9, stk. 2 (E)	vi har overholdt forbuddet mod at udføre assistance og rådgivningsopgaver, jf. § 24, stk. 4, 1. pkt., i lov om godkendte revisorer og revisionsvirksomheder, herunder at
	- vi eller andre personer i revisionsvirksomheden ikke har deltaget i bogføringen eller lignende registreringer, som danner grundlaget for årsrapporten eller andre forhold, der afgives erklæring om, og
	- vi eller andre personer i revisionsvirksomheden ikke har medvirket ved udarbejdelsen af årsrapporten eller et andet dokument erklæringen vedrører.
	<i>I henhold til § 11 i revisionsbekendtgørelsen skal vi konkludere, at:</i>
§ 11 (E)	virksomhedens administrative og regnskabsmæssige praksis på væsentlige områder, herunder forretningsgange og interne kontrolprocedurer, er tilrettelagt og fungerer på betryggende vis. I denne forbindelse skal vi endvidere konkludere, at
§ 11, nr. 1 (E)	- virksomhedens samlede system-, data- og driftssikkerhed er og fungerer betryggende,
§ 11, nr. 2 (E)	- vi ikke er blevet bekendt med forhold, der er i strid med kravene i lovgivningen vedrørende finansielle virksomheder, herunder § 71 i lov om finansiell virksomhed og den i medfør heraf udstedte bekendtgørelse om ledelse og styring af pengeinstitutter m.fl.

	<i>I henhold til § 12 i revisionsbekendtgørelsen skal vi oplyse, at:</i>
§ 12, stk. 1, nr. 1 (E)	den finansielle virksomheds retningslinjer vedrørende kontrol med overholdelse af spekulationsforbuddet efter § 77, stk. 4, i lov om finansiell virksomhed vurderes at være betryggende og have fungeret hensigtsmæssigt
§ 12, stk. 1, nr. 2 (E)	kontrollen med overholdelse af spekulationsforbuddet i henhold til § 77, stk. 5, i lov om finansiell virksomhed ikke har givet anledning til bemærkninger
	<i>I henhold til § 13 i revisionsbekendtgørelsen skal vi konkludere, at:</i>
§ 13, nr. 1 (E)	der er etableret forretningsgange med henblik på overholdelse af bestemmelsen om koncerninterne engagementer i § 182 i lov om finansiell virksomhed
	<i>I henhold til § 13 i revisionsbekendtgørelsen skal vi oplyse, at:</i>
§ 13, nr. 2 (E)	der ikke har været konstateret væsentlige fejl eller mangler i forbindelse med gennemgangen af transaktionerne mellem virksomheden og virksomheder omfattet af § 2 i bekendtgørelse om koncerninterne transaktioner
§ 13, nr. 2 (E)	der er givet en nærmere beskrivelse af koncerninterne transaktioner, som er af væsentlig betydning eller usædvanlig art på side.... ¹⁾
	<i>I henhold til § 14 i revisionsbekendtgørelsen skal vi konkludere, at:</i>
§ 14, nr. 1 (E)	de af bestyrelsen bevilgede engagementer til og modtagne sikkerhedsstillelser fra bestyrelsesmedlemmer eller direktører samt virksomheder, hvori disse er direktører eller bestyrelsesmedlemmer, er bevilget i henhold til virksomhedens sædvanlige forretningsbetingelser og på markedsbaserede vilkår, jf. § 78, stk. 2, i lov om finansiell virksomhed
§ 14, nr. 2 (E)	virksomheden ikke har engagement med erhvervsvirksomheder, hvor ansatte af bestyrelsen eller andre ansatte i den finansiell virksomhed deltager i ledelsen eller driften af disse, jf. § 80, stk. 1, 2, og 8, 2. pkt., i lov om finansiell virksomhed
	<i>I henhold til § 27 i revisionsbekendtgørelsen skal vi oplyse, at:</i>
§ 27, stk. 2 (I)	vi ikke er kommet i en situation, hvor vi erklærer os eller oplyser om forhold eller dokumenter, som vi eller ansatte i den interne revision har udarbejdet grundlaget for.
§ 27, stk. 3 (I)	vi har modtaget alle de oplysninger, der er anmodet om
	<i>I henhold til § 36 i revisionsbekendtgørelsen skal vi konkludere, at:</i>
§ 36, nr. 1 (E/I)	realkreditinstituttets måling af udlån, herunder den justering af målingen, der finder sted som følge af kreditrisikoen, er foretaget i overensstemmelse med reglerne herfor
§ 36, nr. 2 (E/I)	realkreditinstituttet ikke yder realkreditlån på grundlag af andet end udstedelse af realkreditobligationer, særligt dækkede realkreditobligationer, særligt dækkede obligationer og andre værdipapirer, jf. § 1, stk. 1, i lov om realkreditlån og realkreditobliga-

	tioner m.v.
§ 36, nr. 3 (E/I)	realkreditinstituttet ikke anvender midler fremkommet ved værdipapirudstedelse til andet end udlån
§ 36, nr. 3 (E/I)	realkreditinstituttet placerer overskydende midler fra blokemission i overensstemmelse med § 20 i lov om realkreditlån og realkreditobligationer m.v.
§ 36, nr. 4 (E/I)	realkreditinstituttet holder seriereservefondens midler adskilt fra de øvrige midler i instituttet, jf. § 26, stk. 1, i lov om realkreditlån og realkreditobligationer m.v.
§ 36, nr. 5 (E/I)	realkreditinstituttet kan beregne den enkelte indskyders og investors dækkede aktiver

3. Forsikringsselskaber

Bestemmelse i revisionsbekendtgørelsen	
	<i>I henhold til § 8 i revisionsbekendtgørelsen skal vi konkludere, at:</i>
§ 8, stk. 1, nr. 1 (E)	de ifølge revisionsaftalen aftalte opgaver, der skal udføres af intern revision, er udført, samt at den interne revision fungerer tilfredsstillende herunder, at den eksterne revision ikke er blevet bekendt med forhold, der enkeltvis eller tilsammen afkræfter, at den interne revision fungerer uafhængigt af den daglige ledelse
§ 8, stk. 1, nr. 2 (E)	vi er enige i indholdet af alle den interne revisions protokoltilførsler vedrørende regnskabsåret
	<i>I henhold til § 9, stk. 2, i revisionsbekendtgørelsen skal vi oplyse, at:</i>
§ 9, stk. 2 (E)	vi har overholdt forbuddet mod at udføre assistance og rådgivningsopgaver, jf. § 24, stk. 4, 1. pkt., i lov om godkendte revisorer og revisionsvirksomheder, herunder at
	- vi eller andre personer i revisionsvirksomheden ikke har deltaget i bogføringen eller lignende registreringer, som danner grundlaget for årsrapporten eller andre forhold, der afgives erklæring om, og
	- vi eller andre personer i revisionsvirksomheden ikke har medvirket ved udarbejdelsen af årsrapporten eller et andet dokument erklæringen vedrører.
	<i>I henhold til § 11 i revisionsbekendtgørelsen skal vi konkludere, at:</i>
§ 11 (E)	virksomhedens administrative og regnskabsmæssige praksis på væsentlige områder, herunder forretningsgange og interne kontrolprocedurer, er tilrettelagt og fungerer på betryggende vis. I denne forbindelse skal vi endvidere konkludere, at
§ 11, nr. 1 (E)	- virksomhedens samlede system-, data- og driftssikkerhed er og fungerer betryggende,
§ 11, nr. 2 (E)	- vi ikke er blevet bekendt med forhold, der er i strid med kravene i lovgivningen vedrørende finansielle virksomheder, herunder § 71 i lov om finansiell virksomhed og den i medfør heraf udsted-

	te bekendtgørelse om ledelse og styring af forsikringselskaber og tværgående pensionskasser
	<i>I henhold til § 12 i revisionsbekendtgørelsen skal vi oplyse, at:</i>
§ 12, stk. 1, nr. 1 (E)	den finansielle virksomheds retningslinjer vedrørende kontrol med overholdelse af spekulationsforbuddet efter § 77, stk. 4, i lov om finansiell virksomhed vurderes at være betryggende og have fungeret hensigtsmæssigt
§ 12, stk. 1, nr. 2 (E)	kontrollen med overholdelse af spekulationsforbuddet i henhold til § 77, stk. 5, i lov om finansiell virksomhed ikke har givet anledning til bemærkninger
	<i>I henhold til § 13 i revisionsbekendtgørelsen skal vi konkludere, at:</i>
§ 13, nr. 1 (E)	der er etableret forretningsgange med henblik på overholdelse af bestemmelsen om koncerninterne engagementer i § 182 i lov om finansiell virksomhed
	<i>I henhold til § 13 i revisionsbekendtgørelsen skal vi oplyse, at:</i>
§ 13, nr. 2 (E)	der ikke har været konstateret væsentlige fejl eller mangler i forbindelse med gennemgangen af transaktionerne mellem virksomheden og virksomheder omfattet af § 2 i bekendtgørelse om koncerninterne transaktioner
§ 13, nr. 2 (E)	der er givet en nærmere beskrivelse af koncerninterne transaktioner, som er af væsentlig betydning eller usædvanlig art på side.... ¹⁾
	<i>I henhold til § 14 i revisionsbekendtgørelsen skal vi konkludere, at:</i>
§ 14, nr. 1 (E)	de af bestyrelsen bevilgede engagementer til og modtagne sikkerhedsstillelser fra bestyrelsesmedlemmer eller direktører samt virksomheder, hvori disse er direktører eller bestyrelsesmedlemmer, er bevilget i henhold til virksomhedens sædvanlige forretningsbetingelser og på markedsbaserede vilkår, jf. § 78, stk. 2, i lov om finansiell virksomhed
§ 14, nr. 2 (E)	virksomheden ikke har engagement med erhvervsvirksomheder, hvor ansatte af bestyrelsen eller andre ansatte i den finansielle virksomhed deltager i ledelsen eller driften af disse, jf. § 80, stk. 1, 2, og 8, 2. pkt., i lov om finansiell virksomhed
	<i>I henhold til § 27 i revisionsbekendtgørelsen skal vi oplyse, at:</i>
§ 27, stk. 2 (I)	vi ikke er kommet i en situation, hvor vi erklærer os eller oplyser om forhold eller dokumenter, som vi eller ansatte i den interne revision har udarbejdet grundlaget for.
§ 27, stk. 3 (I)	vi har modtaget alle de oplysninger, der er anmodet om
	<i>I henhold til § 38 i revisionsbekendtgørelsen skal vi konkludere, at:</i>
§ 38, nr. 1 (E/I)	der er en begrundet formodning for, at de forsikringsmæssige hensættelser er opgjort således, at de under hensyntagen til, hvad der med rimelighed kan forudses, er tilstrækkelige til at dække samtlige selskabets forsikringsforpligtelser på balance-dagen, men samtidig ikke er større end nødvendigt

§ 38, nr. 2 (E)	forsikringsselskabet opfylder kravene efter lovgivningens investeringsregler. Der er givet de fornødne bemærkninger efter bekendtgørelse om registrering af aktiver i forsikringsselskaber m.v. på side ... ¹⁾
	<i>I henhold til § 39 i revisionsbekendtgørelsen skal vi konkludere, at:</i>
§ 39 (E)	de til Finanstilsynet indberettede opgørelse af kapitalforhold og risici pr. 31. december er opgjort i overensstemmelse med de herfor gældende retningslinjer, jf. vejledning til indberetnings-skemaer til oplysning af kapitalforhold og risici i livs-, skades- og genforsikringsselskaber, tværgående pensionskasser samt arbejdsskadeselskaber.

4. Fondsmæglerselskaber

Bestemmelse i revisionsbekendtgørelsen	
	<i>I henhold til § 8 i revisionsbekendtgørelsen skal vi konkludere, at:</i>
§ 8, stk. 1, nr. 1 (E)	de ifølge revisionsaftalen aftalte opgaver, der skal udføres af intern revision, er udført, samt at den interne revision fungerer tilfredsstillende herunder, at den eksterne revision ikke er blevet bekendt med forhold, der enkeltvis eller tilsammen afkræfter, at den interne revision fungerer uafhængigt af den daglige ledelse
§ 8, stk. 1, nr. 2 (E)	vi er enige i indholdet af alle den interne revisions protokoltilførsler vedrørende regnskabsåret
	<i>I henhold til § 9, stk. 2, i revisionsbekendtgørelsen skal vi oplyse, at:</i>
§ 9, stk. 2 (E)	vi har overholdt forbuddet mod at udføre assistance og rådgivningsopgaver, jf. § 24, stk. 4, 1. pkt., i lov om godkendte revisorer og revisionsvirksomheder, herunder at
	- vi eller andre personer i revisionsvirksomheden ikke har deltaget i bogføringen eller lignende registreringer, som danner grundlaget for årsrapporten eller andre forhold, der afgives erklæring om, og
	- vi eller andre personer i revisionsvirksomheden ikke har medvirket ved udarbejdelsen af årsrapporten eller et andet dokument erklæringen vedrører.
	<i>I henhold til § 11 i revisionsbekendtgørelsen skal vi konkludere, at:</i>
§ 11 (E)	virksomhedens administrative og regnskabsmæssige praksis på væsentlige områder, herunder forretningsgange og interne kontrolprocedurer, er tilrettelagt og fungerer på betryggende vis. I denne forbindelse skal vi endvidere konkludere at
§ 11, nr. 1 (E)	- virksomhedens samlede system-, data- og driftssikkerhed er og fungerer betryggende,
§ 11, nr. 2 (E)	- vi ikke er blevet bekendt med forhold, der er i strid med kravene i lovgivningen vedrørende finansielle virksomheder, herunder

	§ 71 i lov om finansiel virksomhed og den i medfør heraf udstedte bekendtgørelse om ledelse og styring af pengeinstitutter m.fl.
	<i>I henhold til § 12 i revisionsbekendtgørelsen skal vi oplyse, at:</i>
§ 12, stk. 1, nr. 1 (E)	den finansielle virksomheds retningslinjer vedrørende kontrol med overholdelse af spekulationsforbuddet efter § 77, stk. 4, i lov om finansiel virksomhed vurderes at være betryggende og have fungeret hensigtsmæssigt
§ 12, stk. 1, nr. 2 (E)	kontrollen med overholdelse af spekulationsforbuddet i henhold til § 77, stk. 5, i lov om finansiel virksomhed ikke har givet anledning til bemærkninger
	<i>I henhold til § 13 i revisionsbekendtgørelsen skal vi konkludere, at:</i>
§ 13, nr. 1 (E)	der er etableret forretningsgange med henblik på overholdelse af bestemmelsen om koncerninterne engagementer i § 182 i lov om finansiel virksomhed
	<i>I henhold til § 13 i revisionsbekendtgørelsen skal vi oplyse, at:</i>
§ 13, nr. 2 (E)	der ikke har været konstateret væsentlige fejl eller mangler i forbindelse med gennemgangen af transaktionerne mellem virksomheden og virksomheder omfattet af § 2 i bekendtgørelse om koncerninterne transaktioner
§ 13, nr. 2 (E)	der er givet en nærmere beskrivelse af koncerninterne transaktioner, som er af væsentlig betydning eller usædvanlig art på side.... ¹⁾
	<i>I henhold til § 14 i revisionsbekendtgørelsen skal vi konkludere, at:</i>
§ 14, nr. 1 (E)	de af bestyrelsen bevilgede engagementer til og modtagne sikkerhedsstillelser fra bestyrelsesmedlemmer eller direktører samt virksomheder, hvori disse er direktører eller bestyrelsesmedlemmer, er bevilget i henhold til virksomhedens sædvanlige forretningsbetingelser og på markedsbaserede vilkår, jf. § 78, stk. 2, i lov om finansiel virksomhed
§ 14, nr. 2 (E)	virksomheden ikke har engagement med erhvervsvirksomheder, hvor ansatte af bestyrelsen eller andre ansatte i den finansielle virksomhed deltager i ledelsen eller driften af disse, jf. § 80, stk. 1, 2, og 8, 2. pkt., i lov om finansiel virksomhed
	<i>I henhold til § 27 i revisionsbekendtgørelsen skal vi oplyse, at:</i>
§ 27, stk. 2 (I)	vi ikke er kommet i en situation, hvor vi erklærer os eller oplyser om forhold eller dokumenter, som vi eller ansatte i den interne revision har udarbejdet grundlaget for.
§ 27, stk. 3 (I)	vi har modtaget alle de oplysninger, der er anmodet om
	<i>I henhold til § 40 i revisionsbekendtgørelsen skal vi konkludere, at:</i>
§ 40, stk. 1, nr. 1 (E/I)	fondsmæglerselskabets virksomhed er i overensstemmelse med selskabets tilladelse til at drive fondsmæglervirksomhed, jf. bilag 4 til lov om finansiel virksomhed samt evt. besiddelser af ejerandele er i overensstemmelse med § 26, stk. 1 i lov om finansiel virksomhed

§ 40, stk. 1, nr. 2 (E/I)	fondsmæglerselskabet kan beregne den enkelte indskyders og investors dækkede aktiver
§ 40, stk. 1, nr. 3 (E/I)	fondsmæglerselskabet, hvis det ikke har tilladelse til at udøve forretninger for egen regning, har placeret selskabets basiskapital i overensstemmelse med § 157 i lov om finansiel virksomhed

5. Investeringsforvaltningsselskaber, der alene har tilladelse efter § 10, stk. 2, i lov om finansiel virksomhed

Bestemmelse i revisionsbekendtgørelsen	
	<i>I henhold til § 8 i revisionsbekendtgørelsen skal vi konkludere, at:</i>
§ 8, stk. 1, nr. 1 (E)	de ifølge revisionsaftalen aftalte opgaver, der skal udføres af intern revision, er udført, samt at den interne revision fungerer tilfredsstillende herunder, at den eksterne revision ikke er blevet bekendt med forhold, der enkeltvis eller tilsammen afkræfter, at den interne revision fungerer uafhængigt af den daglige ledelse
§ 8, stk. 1, nr. 2 (E)	vi er enige i indholdet af alle den interne revisions protokolltilførsler vedrørende regnskabsåret
	<i>I henhold til § 9, stk. 2, i revisionsbekendtgørelsen skal vi oplyse, at:</i>
§ 9, stk. 2 (E)	vi har overholdt forbuddet mod at udføre assistance og rådgivningsopgaver, jf. § 24, stk. 4, 1. pkt., i lov om godkendte revisorer og revisionsvirksomheder, herunder at
	- vi eller andre personer i revisionsvirksomheden ikke har deltaget i bogføringen eller lignende registreringer, som danner grundlaget for årsrapporten eller andre forhold, der afgives erklæring om, og
	- vi eller andre personer i revisionsvirksomheden ikke har medvirket ved udarbejdelsen af årsrapporten eller et andet dokument erklæringen vedrører.
	<i>I henhold til § 11 i revisionsbekendtgørelsen skal vi konkludere, at:</i>
§ 11 (E)	virksomhedens administrative og regnskabsmæssige praksis på væsentlige områder, herunder forretningsgange og interne kontrolprocedurer, er tilrettelagt og fungerer på betryggende vis. I denne forbindelse skal vi endvidere konkludere, at
§ 11, nr. 1 (E)	- virksomhedens samlede system-, data- og driftssikkerhed er og fungerer betryggende,
§ 11, nr. 2 (E)	- vi ikke er blevet bekendt med forhold, der er i strid med kravene i lovgivningen vedrørende finansielle virksomheder, herunder § 71 i lov om finansiel virksomhed og den i medfør heraf udstedte bekendtgørelse om ledelse og styring af pengeinstitutter m.fl.
	<i>I henhold til § 12 i revisionsbekendtgørelsen skal vi oplyse, at:</i>
§ 12, stk. 1, nr. 1 (E)	den finansielle virksomheds retningslinjer vedrørende kontrol med overholdelse af spekulationsforbuddet efter § 77, stk. 4, i lov om finansiel virksomhed vurderes at være betryggende og

	have fungeret hensigtsmæssigt
§ 12, stk. 1, nr. 2 (E)	kontrollen med overholdelse af spekulationsforbuddet i henhold til § 77, stk. 5, i lov om finansiel virksomhed ikke har givet anledning til bemærkninger
	<i>I henhold til § 13 i revisionsbekendtgørelsen skal vi konkludere, at:</i>
§ 13, nr. 1 (E)	der er etableret forretningsgange med henblik på overholdelse af bestemmelsen om koncerninterne engagementer i § 182 i lov om finansiel virksomhed
	<i>I henhold til § 13 i revisionsbekendtgørelsen skal vi oplyse, at:</i>
§ 13, nr. 2 (E)	der ikke har været konstateret væsentlige fejl eller mangler i forbindelse med gennemgangen af transaktionerne mellem virksomheden og virksomheder omfattet af § 2 i bekendtgørelse om koncerninterne transaktioner
§ 13, nr. 2 (E)	der er givet en nærmere beskrivelse af koncerninterne transaktioner, som er af væsentlig betydning eller usædvanlig art på side.... ¹⁾
	<i>I henhold til § 14 i revisionsbekendtgørelsen skal vi konkludere, at:</i>
§ 14, nr. 1 (E)	de af bestyrelsen bevilgede engagementer til og modtagne sikkerhedsstillelser fra bestyrelsesmedlemmer eller direktører samt virksomheder, hvori disse er direktører eller bestyrelsesmedlemmer, er bevilget i henhold til virksomhedens sædvanlige forretningsbetingelser og på markedsbaserede vilkår, jf. § 78, stk. 2, i lov om finansiel virksomhed
§ 14, nr. 2 (E)	virksomheden ikke har engagement med erhvervsvirksomheder, hvor ansatte af bestyrelsen eller andre ansatte i den finansielle virksomhed deltager i ledelsen eller driften af disse, jf. § 80, stk. 1, 2, og 8, 2. pkt., i lov om finansiel virksomhed
	<i>I henhold til § 27 i revisionsbekendtgørelsen skal vi oplyse, at:</i>
§ 27, stk. 2 (I)	vi ikke er kommet i en situation, hvor vi erklærer os eller oplyser om forhold eller dokumenter, som vi eller ansatte i den interne revision har udarbejdet grundlaget for.
§ 27, stk. 3 (I)	vi har modtaget alle de oplysninger, der er anmodet om

6. Investeringsforvaltningsselskaber, der har tilladelse efter § 10, stk. 2, jf. § 9, stk. 1, i lov om finansiel virksomhed

Bestemmelse i revisionsbekendtgørelsen	
	<i>I henhold til § 8 i revisionsbekendtgørelsen skal vi konkludere, at:</i>
§ 8, stk. 1, nr. 1 (E)	de ifølge revisionsaftalen aftalte opgaver, der skal udføres af intern revision, er udført, samt at den interne revision fungerer tilfredsstillende herunder, at den eksterne revision ikke er blevet bekendt med forhold, der enkeltvis eller tilsammen afkræfter, at den interne revision fungerer uafhængigt af den daglige ledelse
§ 8, stk. 1, nr. 2 (E)	vi er enige i indholdet af alle den interne revisions protokoltil-

	førsler vedrørende regnskabsåret
	<i>I henhold til § 9, stk. 2, i revisionsbekendtgørelsen skal vi oplyse, at:</i>
§ 9, stk. 2 (E)	vi har overholdt forbuddet mod at udføre assistance og rådgivningsopgaver, jf. § 24, stk. 4, 1. pkt., i lov om godkendte revisorer og revisionsvirksomheder, herunder at
	- vi eller andre personer i revisionsvirksomheden ikke har deltaget i bogføringen eller lignende registreringer, som danner grundlaget for årsrapporten eller andre forhold, der afgives erklæring om, og
	- vi eller andre personer i revisionsvirksomheden ikke har medvirket ved udarbejdelsen af årsrapporten eller et andet dokument erklæringen vedrører.
	<i>I henhold til § 11 i revisionsbekendtgørelsen skal vi konkludere, at:</i>
§ 11 (E)	virksomhedens administrative og regnskabsmæssige praksis på væsentlige områder, herunder forretningsgange og interne kontrolprocedurer, er tilrettelagt og fungerer på betryggende vis. I denne forbindelse skal vi endvidere konkludere at
§ 11, nr. 1 (E)	- virksomhedens samlede system-, data- og driftssikkerhed er og fungerer betryggende,
§ 11, nr. 2 (E)	- vi ikke er blevet bekendt med forhold, der er i strid med kravene i lovgivningen vedrørende finansielle virksomheder, herunder § 71 i lov om finansiell virksomhed og den i medfør heraf udstedte bekendtgørelse om ledelse og styring af pengeinstitutter m.fl.
	<i>I henhold til § 12 i revisionsbekendtgørelsen skal vi oplyse, at:</i>
§ 12, stk. 1, nr. 1 (E)	den finansielle virksomheds retningslinjer vedrørende kontrol med overholdelse af spekulationsforbuddet efter § 77, stk. 4, i lov om finansiell virksomhed vurderes at være betryggende og have fungeret hensigtsmæssigt
§ 12, stk. 1, nr. 2 (E)	kontrollen med overholdelse af spekulationsforbuddet i henhold til § 77, stk. 5, i lov om finansiell virksomhed ikke har givet anledning til bemærkninger
	<i>I henhold til § 13 i revisionsbekendtgørelsen skal vi konkludere, at:</i>
§ 13, nr. 1 (E)	der er etableret forretningsgange med henblik på overholdelse af bestemmelsen om koncerninterne engagementer i § 182 i lov om finansiell virksomhed
	<i>I henhold til § 13 i revisionsbekendtgørelsen skal vi oplyse, at:</i>
§ 13, nr. 2 (E)	der ikke har været konstateret væsentlige fejl eller mangler i forbindelse med gennemgangen af transaktionerne mellem virksomheden og virksomheder omfattet af § 2 i bekendtgørelse om koncerninterne transaktioner
§ 13, nr. 2 (E)	der er givet en nærmere beskrivelse af koncerninterne transaktioner, som er af væsentlig betydning eller usædvanlig art på side.... ¹⁾
	<i>I henhold til § 14 i revisionsbekendtgørelsen skal vi konkludere,</i>

	<i>at:</i>
§ 14, nr. 1 (E)	de af bestyrelsen bevilgede engagementer til og modtagne sikkerhedsstillelser fra bestyrelsesmedlemmer eller direktører samt virksomheder, hvori disse er direktører eller bestyrelsesmedlemmer, er bevilget i henhold til virksomhedens sædvanlige forretningsbetingelser og på markedsbaserede vilkår, jf. § 78, stk. 2, i lov om finansiel virksomhed
§ 14, nr. 2 (E)	virksomheden ikke har engagement med erhvervsvirksomheder, hvor ansatte af bestyrelsen eller andre ansatte i den finansielle virksomhed deltager i ledelsen eller driften af disse, jf. § 80, stk. 1, 2, og 8, 2. pkt., i lov om finansiel virksomhed
	<i>I henhold til § 27 i revisionsbekendtgørelsen skal vi oplyse, at:</i>
§ 27, stk. 2 (I)	vi ikke er kommet i en situation, hvor vi erklærer os eller oplyser om forhold eller dokumenter, som vi eller ansatte i den interne revision har udarbejdet grundlaget for.
§ 27, stk. 3 (I)	vi har modtaget alle de oplysninger, der er anmodet om
	<i>I henhold til § 40 i revisionsbekendtgørelsen skal vi konkludere, at:</i>
§ 40, stk. 1, nr. 1 (E/I)	investeringsforvaltningsselskabets virksomhed er i overensstemmelse med selskabets tilladelse til at drive investeringsforvaltningsvirksomhed
§ 40, stk. 1, nr. 2 (E/I)	investeringsforvaltningsselskabet kan beregne den enkelte indskyders og investors dækkede aktiver
§ 40, stk. 1, nr. 3	investeringsforvaltningsselskabet, hvis det ikke har tilladelse til at udøve forretninger for egen regning, har placeret selskabets basiskapital i overensstemmelse med § 157 i lov om finansiel virksomhed

7. Investeringsforeninger

Bestemmelse i revisionsbekendtgørelsen	
	<i>I henhold til § 8 i revisionsbekendtgørelsen skal vi konkludere, at:</i>
§ 8, stk. 1, nr. 1 (E)	de ifølge revisionsaftalen aftalte opgaver, der skal udføres af intern revision, er udført, samt at den interne revision fungerer tilfredsstillende herunder, at den eksterne revision ikke er blevet bekendt med forhold, der enkeltvis eller tilsammen afkræfter, at den interne revision fungerer uafhængigt af den daglige ledelse
§ 8, stk. 1, nr. 2 (E)	vi er enige i indholdet af alle den interne revisions protokolltilførsler vedrørende regnskabsåret
	<i>I henhold til § 9, stk. 2, i revisionsbekendtgørelsen skal vi oplyse, at:</i>
§ 9, stk. 2 (E)	vi har overholdt forbuddet mod at udføre assistance og rådgivningsopgaver, jf. § 24, stk. 4, 1. pkt., i lov om godkendte revisorer og revisionsvirksomheder, herunder at
	- vi eller andre personer i revisionsvirksomheden ikke har deltaget i bogføringen eller lignende registreringer, som danner

	grundlaget for årsrapporten eller andre forhold, der afgives erklæring om, og
	- vi eller andre personer i revisionsvirksomheden ikke har medvirket ved udarbejdelsen af årsrapporten eller et andet dokument erklæringen vedrører.
	<i>I henhold til § 11 i revisionsbekendtgørelsen skal vi konkludere, at:</i>
§ 11 (E)	virksomhedens administrative og regnskabsmæssige praksis på væsentlige områder, herunder forretningsgange og interne kontrolprocedurer, er tilrettelagt og fungerer på betryggende vis. I denne forbindelse skal vi endvidere konkludere, at
§ 11, nr. 1 (E)	- virksomhedens samlede system-, data- og driftssikkerhed er og fungerer betryggende,
§ 11, nr. 2 (E)	- vi ikke er blevet bekendt med forhold, der er i strid med kravene i lovgivningen vedrørende finansielle virksomheder, herunder § 35 i lov om investeringsforeninger m.v. og den i medfør heraf udstedte bekendtgørelse om ledelse, styring og administration af investeringsforeninger.
	<i>I henhold til § 12 i revisionsbekendtgørelsen skal vi oplyse, at:</i>
§ 12, stk. 1, nr. 1 (E)	den finansielle virksomheds retningslinjer vedrørende kontrol med overholdelse af spekulationsforbuddet efter § 41, stk. 4, i lov om investeringsforeninger m.v. vurderes at være betryggende og have fungeret hensigtsmæssigt
§ 12, stk. 1, nr. 2 (E)	kontrollen med overholdelse af spekulationsforbuddet i henhold til § 41, stk. 5, i lov om investeringsforeninger m.v. ikke har givet anledning til bemærkninger
	<i>I henhold til § 27 i revisionsbekendtgørelsen skal vi oplyse, at:</i>
§ 27, stk. 2 (I)	vi ikke er kommet i en situation, hvor vi erklærer os eller oplyser om forhold eller dokumenter, som vi eller ansatte i den interne revision har udarbejdet grundlaget for.
§ 27, stk. 3 (I)	vi har modtaget alle de oplysninger, der er anmodet om
	<i>I henhold til § 41 i revisionsbekendtgørelsen skal vi konkludere, at:</i>
§ 41, nr. 1 (E/I)	beregningerne af emissions- og indløsningskursen foretages i overensstemmelse med den i medfør af § 54, stk. 3, og § 55, stk. 8, i lov om investeringsforeninger m.v. udstedte bekendtgørelse
§ 41, nr. 2 (E/I)	placeringsreglerne, jf. kapitel 13-14 i lov om investeringsforeninger m.v., er overholdt
§ 41, nr. 3 (E/I)	foreningen eller en afdeling ikke har været eller er under lovens mindste krav til formuestørrelse, jf. § 4, stk. 10, i lov om investeringsforeninger m.v.

8. Specialforeninger

Bestemmelse i revisionsbekendtgørelsen	
	<i>I henhold til § 8 i revisionsbekendtgørelsen skal vi konkludere,</i>

	<i>at:</i>
§ 8, stk. 1, nr. 1 (E)	de ifølge revisionsaftalen aftalte opgaver, der skal udføres af intern revision, er udført, samt at den interne revision fungerer tilfredsstillende herunder, at den eksterne revision ikke er blevet bekendt med forhold, der enkeltvis eller tilsammen afkræfter, at den interne revision fungerer uafhængigt af den daglige ledelse
§ 8, stk. 1, nr. 2 (E)	vi er enige i indholdet af alle den interne revisions protokolltilførsler vedrørende regnskabsåret
	<i>I henhold til § 9, stk. 2, i revisionsbekendtgørelsen skal vi oplyse, at:</i>
§ 9, stk. 2 (E)	vi har overholdt forbuddet mod at udføre assistance og rådgivningsopgaver, jf. § 24, stk. 4, 1. pkt., i lov om godkendte revisorer og revisionsvirksomheder, herunder at
	- vi eller andre personer i revisionsvirksomheden ikke har deltaget i bogføringen eller lignende registreringer, som danner grundlaget for årsrapporten eller andre forhold, der afgives erklæring om, og
	- vi eller andre personer i revisionsvirksomheden ikke har medvirket ved udarbejdelsen af årsrapporten eller et andet dokument erklæringen vedrører.
	<i>I henhold til § 11 i revisionsbekendtgørelsen skal vi konkludere, at:</i>
§ 11 (E)	virksomhedens administrative og regnskabsmæssige praksis på væsentlige områder, herunder forretningsgange og interne kontrolprocedurer, er tilrettelagt og fungerer på betryggende vis. I denne forbindelse skal vi endvidere konkludere, at
§ 11, nr. 1 (E)	- virksomhedens samlede system-, data- og driftssikkerhed er og fungerer betryggende,
§ 11, nr. 2 (E)	- vi ikke er blevet bekendt med forhold, der er i strid med kravene i lovgivningen vedrørende finansielle virksomheder, herunder § 35 i lov om investeringsforeninger m.v. og den i medfør heraf udstedte bekendtgørelse om ledelse, styring og administration af investeringsforeninger.
	<i>I henhold til § 12 i revisionsbekendtgørelsen skal vi oplyse, at:</i>
§ 12, stk. 1, nr. 1 (E)	den finansielle virksomheds retningslinjer vedrørende kontrol med overholdelse af spekulationsforbuddet efter § 41, stk. 4, i lov om investeringsforeninger m.v. vurderes at være betryggende og have fungeret hensigtsmæssigt
§ 12, stk. 1, nr. 2 (E)	kontrollen med overholdelse af spekulationsforbuddet i henhold til § 41, stk. 5, i lov om investeringsforeninger m.v. ikke har givet anledning til bemærkninger
	<i>I henhold til § 27 i revisionsbekendtgørelsen skal vi oplyse, at:</i>
§ 27, stk. 2 (I)	vi ikke er kommet i en situation, hvor vi erklærer os eller oplyser om forhold eller dokumenter, som vi eller ansatte i den interne revision har udarbejdet grundlaget for.
§ 27, stk. 3 (I)	vi har modtaget alle de oplysninger, der er anmodet om
	<i>I henhold til § 41 i revisionsbekendtgørelsen skal vi oplyse, at:</i>

§ 41, nr. 1 (E/I)	beregningerne af emissions- og indløsningskursen foretages i overensstemmelse med den i medfør af § 54, stk. 3, og § 55, stk. 8, i lov om investeringsforeninger m.v. udstedte bekendtgørelse
§ 41, nr. 2 (E/I)	placeringsreglerne, jf. kapitel 15 i lov om investeringsforeninger m.v., er overholdt
§ 41, nr. 3 (E/I)	foreningen eller en afdeling ikke har været eller er under lovens mindste krav til formuestørrelse, jf. § 6, stk. 4, i lov om investeringsforeninger m.v.

9. Fåmandsforeninger

Bestemmelse i revisionsbekendtgørelsen	
	<i>I henhold til § 8 i revisionsbekendtgørelsen skal vi konkludere, at:</i>
§ 8, stk. 1, nr. 1 (E)	de ifølge revisionsaftalen aftalte opgaver, der skal udføres af intern revision, er udført, samt at den interne revision fungerer tilfredsstillende herunder, at den eksterne revision ikke er blevet bekendt med forhold, der enkeltvis eller tilsammen afkræfter, at den interne revision fungerer uafhængigt af den daglige ledelse
§ 8, stk. 1, nr. 2 (E)	vi er enige i indholdet af alle den interne revisions protokoltilførsler vedrørende regnskabsåret
	<i>I henhold til § 9, stk. 2, i revisionsbekendtgørelsen skal vi oplyse, at:</i>
§ 9, stk. 2 (E)	vi har overholdt forbuddet mod at udføre assistance og rådgivningsopgaver, jf. § 24, stk. 4, 1. pkt., i lov om godkendte revisorer og revisionsvirksomheder, herunder at
	- vi eller andre personer i revisionsvirksomheden ikke har deltaget i bogføringen eller lignende registreringer, som danner grundlaget for årsrapporten eller andre forhold, der afgives erklæring om, og
	- vi eller andre personer i revisionsvirksomheden ikke har medvirket ved udarbejdelsen af årsrapporten eller et andet dokument erklæringen vedrører.
	<i>I henhold til § 11 i revisionsbekendtgørelsen skal vi konkludere, at:</i>
§ 11 (E)	virksomhedens administrative og regnskabsmæssige praksis på væsentlige områder, herunder forretningsgange og interne kontrolprocedurer, er tilrettelagt og fungerer på betryggende vis. I denne forbindelse skal vi endvidere konkludere, at
§ 11, nr. 1 (E)	- virksomhedens samlede system-, data- og driftssikkerhed er og fungerer betryggende,
§ 11, nr. 2 (E)	- vi ikke er blevet bekendt med forhold, der er i strid med kravene i lovgivningen vedrørende finansielle virksomheder, herunder § 35 i lov om investeringsforeninger m.v. og den i medfør heraf udstedte bekendtgørelse om ledelse, styring og administration af investeringsforeninger.

	<i>I henhold til § 12 i revisionsbekendtgørelsen skal vi oplyse, at:</i>
§ 12, stk. 1, nr. 1 (E)	den finansielle virksomheds retningslinjer vedrørende kontrol med overholdelse af spekulationsforbuddet efter § 41, stk. 4, i lov om investeringsforeninger m.v. vurderes at være betryggende og have fungeret hensigtsmæssigt
§ 12, stk. 1, nr. 2 (E)	kontrollen med overholdelse af spekulationsforbuddet i henhold til § 41, stk. 5, i lov om investeringsforeninger m.v. ikke har givet anledning til bemærkninger
	<i>I henhold til § 27 i revisionsbekendtgørelsen skal vi oplyse, at:</i>
§ 27, stk. 2 (I)	vi ikke er kommet i en situation, hvor vi erklærer os eller oplyser om forhold eller dokumenter, som vi eller ansatte i den interne revision har udarbejdet grundlaget for.
§ 27, stk. 3 (I)	vi har modtaget alle de oplysninger, der er anmodet om
	<i>I henhold til § 41 i revisionsbekendtgørelsen skal vi konkludere, at:</i>
§ 41, nr. 1 (E/I)	beregningerne af emissions- og indløsningskursen foretages i overensstemmelse med den i medfør af § 187, stk. 3, og § 188 stk. 5, i lov om investeringsforeninger m.v. udstedte bekendtgørelse
§ 41, nr. 2 (E/I)	placeringsreglerne, jf. kapitel 13-15 og § 161, stk. 1 og 2, i lov om investeringsforeninger m.v., er overholdt
§ 41, nr. 3 (E/I)	foreningen eller en afdeling ikke har været eller er under lovens mindste krav til formuestørrelse, jf. § 162, stk. 1, nr. 6, i lov om investeringsforeninger m.v.

10. Hedgeforeninger

Bestemmelse i revisionsbekendtgørelsen	
	<i>I henhold til § 8 i revisionsbekendtgørelsen skal vi konkludere, at:</i>
§ 8, stk. 1, nr. 1 (E)	de ifølge revisionsaftalen aftalte opgaver, der skal udføres af intern revision, er udført, samt at den interne revision fungerer tilfredsstillende herunder, at den eksterne revision ikke er blevet bekendt med forhold, der enkeltvis eller tilsammen afkræfter, at den interne revision fungerer uafhængigt af den daglige ledelse
§ 8, stk. 1, nr. 2 (E)	vi er enige i indholdet af alle den interne revisions protokoltilførsler vedrørende regnskabsåret
	<i>I henhold til § 9, stk. 2, i revisionsbekendtgørelsen skal vi oplyse, at:</i>
§ 9, stk. 2 (E)	vi har overholdt forbuddet mod at udføre assistance og rådgivningsopgaver, jf. § 24, stk. 4, 1. pkt., i lov om godkendte revisorer og revisionsvirksomheder, herunder at
	- vi eller andre personer i revisionsvirksomheden ikke har deltaget i bogføringen eller lignende registreringer, som danner grundlaget for årsrapporten eller andre forhold, der afgives erklæring om, og
	- vi eller andre personer i revisionsvirksomheden ikke har med-

	virket ved udarbejdelsen af årsrapporten eller et andet dokument erklæringen vedrører.
	<i>I henhold til § 11 i revisionsbekendtgørelsen skal vi konkludere, at:</i>
§ 11 (E)	virksomhedens administrative og regnskabsmæssige praksis på væsentlige områder, herunder forretningsgange og interne kontrolprocedurer, er tilrettelagt og fungerer på betryggende vis. I denne forbindelse skal vi endvidere konkludere, at
§ 11, nr. 1 (E)	- virksomhedens samlede system-, data- og driftssikkerhed er og fungerer betryggende,
§ 11, nr. 2 (E)	- vi ikke er blevet bekendt med forhold, der er i strid med kravene i lovgivningen vedrørende finansielle virksomheder, herunder § 35 i lov om investeringsforeninger m.v. og den i medfør heraf udstedte bekendtgørelse om ledelse, styring og administration af investeringsforeninger.
	<i>I henhold til § 12 i revisionsbekendtgørelsen skal vi oplyse, at:</i>
§ 12, stk. 1, nr. 1 (E)	den finansielle virksomheds retningslinjer vedrørende kontrol med overholdelse af spekulationsforbuddet efter § 41, stk. 4, i lov om investeringsforeninger m.v. vurderes at være betryggende og have fungeret hensigtsmæssigt
§ 12, stk. 1, nr. 2 (E)	kontrollen med overholdelse af spekulationsforbuddet i henhold til § 41, stk. 5, i lov om investeringsforeninger m.v. ikke har givet anledning til bemærkninger
	<i>I henhold til § 27 i revisionsbekendtgørelsen skal vi oplyse, at:</i>
§ 27, stk. 2 (I)	vi ikke er kommet i en situation, hvor vi erklærer os eller oplyser om forhold eller dokumenter, som vi eller ansatte i den interne revision har udarbejdet grundlaget for.
§ 27, stk. 3 (I)	vi har modtaget alle de oplysninger, der er anmodet om
	<i>I henhold til § 42 i revisionsbekendtgørelsen skal vi konkludere, at:</i>
§ 42, nr. 1 (E/I)	beregningerne af emissions- og indløsningskursen foretages i overensstemmelse med den i medfør af § 54, stk. 3, § 55, stk. 8, og § 1, stk. 4, i lov om investeringsforeninger m.v. udstedte bekendtgørelse
§ 42, nr. 2 (E/I)	foreningen eller en afdeling ikke har været eller er under lovens mindste krav til formuestørrelse, jf. § 7, stk. 4, i lov om investeringsforeninger m.v.

11. Værdipapirhandlere

	I henhold til § 47 i revisionsbekendtgørelsen skal vi konkludere, at:
§ 47(E/I)	virksomheden overholder bestemmelserne i § 72, stk. 1-3, i lov om finansiell virksomhed herunder, at vi ikke er blevet bekendt med forhold, der er i strid med kravene i bekendtgørelse om de organisatorske krav til og betingelser for drift af virksomhed som værdipapirhandler
	- vi ikke er blevet bekendt med forhold, der er i strid med kravene

	ne i bekendtgørelse om de organisatoriske krav til og betingelserne for drift af virksomhed som værdipapirhandler
--	---

- 1) Der henvises til det relevante sidetal i revisionsprotokollen.
- 2) Der henvises til revisionsbekendtgørelsens § 34, stk. 3-5, for yderligere krav, der stilles i forbindelse med denne konklusion.

UDKAST

Beskrivelse af revisors minimumsarbejdshandlinger

Dette bilag indeholder en beskrivelse af de handlinger m.v., der forventes at indgå, for at revisor kan afgive de enkelte konklusioner og oplysninger i denne bekendtgørelse, jf. § 3, 2. pkt. Omfanget og arten af de arbejdshandlinger, herunder eventuelle yderligere arbejdshandlinger, der skal udføres for at kunne afgive de enkelte konklusioner og oplysninger efter denne bekendtgørelse, afgøres af revisor under hensyntagen til god revisorskik, jf. § 3, 1. pkt. Dette indebærer bl.a., at revisor ved vurderingen af handlingerne skal vurdere væsentlighed og risiko på det pågældende område. Såfremt der er udført færre handlinger end indikeret i dette bilag, skal revisor kunne begrunde dette ud fra væsentlighed og risiko på det pågældende område.

I henhold til bekendtgørelsens § 5 skal revisor til brug for bestyrelsen udarbejde en revisionsprotokol. Revisionsprotokollen afgives alene til bestyrelsens eget brug. Anvendelse af begreber i dette bilag, som normalt anvendes i tilknytning til revisionsstandarder og erklæringsafgivelse, samt henvisninger til revisionsstandarder m.v. har udelukkende til formål at beskrive kravene til arbejdshandlingernes art og omfang.

Graden af sikkerhed, hvormed revisor afgiver en konklusion, fastlægges ud fra formuleringen af den pågældende konklusion i bekendtgørelsen. Som hovedregel er alle konklusioner positivt formuleret, hvilket indebærer krav om høj grad af sikkerhed. Enkelte er dog negativt formuleret, eksempelvis § 11, nr. 2, hvilket alene indebærer krav om begrænset sikkerhed. Der henvises tillige til de internationale revisionsstandarders (ISA) begrebsramme for erklæringsopgaver med sikkerhed.

En konklusion forudsætter, at revisor udfører en række handlinger med henblik på at opnå overbevisning om, at emnet opfylder de relevante kriterier, vurderer resultatet af de udførte handlinger og afslutningsvis konkluderer, hvorvidt emnet lever op til de relevante kriterier. Hvis revisor ved udførelsen af de handlinger, der kræves for at afgive de enkelte konklusioner, ikke er i stand til at konkludere, så må revisor fortsætte sit arbejde, således det er muligt at konkludere om emnet med den fornødne grad af sikkerhed. Hvis revisor ikke er i stand til at opnå tilstrækkeligt og egnet bevis til at konkludere, at emnet er uden væsentlige fejl, skal revisor formulere konklusionen med forbehold herfor.

En oplysning er kendetegnet ved, at revisor ofte kan udtale sig om emnet uden at have udført særskilte handlinger med henblik på den enkelte oplysning. Eksempelvis oplysningerne om ikke korrigerede fejl og oplysningerne om assistance og andre opgaver udført af revisor.

Hvor der i bekendtgørelsen eller bilaget omtales væsentlighed, er dette som udgangspunkt væsentlighed i forhold til det enkelte område, som konklusionen eller oplysningen vedrører.

Opsummeringer

Bestemmelsens ordlyd - § 7

”I et særskilt afsnit i protokollatet vedrørende årsregnskabet skal den eksterne revision opsummere samtlige bemærkninger, som revisionen har givet anledning til at fremføre over for bestyrelsen. Opsummeringen skal indeholde en status vedrørende de bemærkninger, der er fremført vedrørende det pågældende regnskabsår, samt en status vedrørende de bemærkninger, der fremgik som åbentstående i protokollatet vedrørende det foregående årsregnskab, jf. bilag 3. Såfremt revisionen ikke har givet anledning til bemærkninger, skal dette oplyses.

Stk. 2. I et særskilt afsnit i protokollatet vedrørende årsregnskabet skal den eksterne revisor gengive en af virksomheden udarbejdet oversigt over samtlige påbud, som Finanstilsynet har afgivet i regnskabsåret, påbud, som Finanstilsynet har afgivet i foregående regnskabsår, men som endnu ikke er efterlevet på afslutningstidspunktet og påbud, som er efterlevet i regnskabsåret. Såfremt der ikke er afgivet påbud i regnskabsåret, og alle påbud er efterlevet ved udgangen af det foregående regnskabsår, skal dette ligeledes oplyses.

Den eksterne revisor skal gennemgå den af virksomheden udarbejdede oversigt og oplyse om bemærkninger hertil, herunder revisors stillingtagen til efterlevelsen af påbud.

Stk. 3. I et særskilt afsnit i protokollatet vedrørende årsregnskabet skal den eksterne revisor gengive en af virksomheden udarbejdet oversigt over samtlige påtaler og risikooplysninger, som Finanstilsynet har afgivet i regnskabsåret. Den eksterne revisor skal gennemgå den af virksomheden udarbejdede oversigt og oplyse om eventuelle bemærkninger hertil.”

1. Såfremt revisor på tidspunktet for udarbejdelse af revisionsprotokollatet vedrørende årsregnskabet har kendskab til, at der er modtaget en rapport efter regnskabsårets udløb, eller der er en rapport på vej fra Finanstilsynet med påbud, påtaler eller risikooplysninger – eksempelvis, hvis der har været afholdt afsluttende inspektionsmøde med Finanstilsynet, men rapporten endnu ikke er afsluttet og fremsendt – bør dette omtales/bemærkes i protokollatet, men disse påbud, påtaler og risikooplysninger er ikke omfattet af § 7.

Påbud

2. Ledelsen fremlægger en opsummering af samtlige påbud, som Finanstilsynet har afgivet i regnskabsåret, påbud, som Finanstilsynet har afgivet i foregående regnskabsår, men som endnu ikke er efterlevet på afslutningstidspunktet og påbud, som er efterlevet i regnskabsåret. Opsummeringen gengives i revisionsprotokollen. Ledelsens opsummering indeholder angivelse af, om påbuddene vurderes at være efterlevet samt uddybende begrundelse for denne vurdering. Revisor anfører bemærkninger, såfremt oversigten er ufuldstændig eller ikke gengiver de modtagne påbud korrekt, eller den anførte status vedrørende efterlevelse ikke vurderes at være i overensstemmelse med de faktiske forhold. Påbuddene skal således fremgå af protokollatets oversigt, indtil de kan oplistes som værende efterlevet.
3. Revisors gennemgang af oversigten skal omfatte en sammenholdelse med Finanstilsynets korrespondance til revisor (fuldstændighed).
4. Revisor skal gennemgå den af ledelsen anførte status for efterlevelse af påbud, herunder efterprøver dokumentation for, hvorvidt tiltaget imødekommer det enkelte påbud. Dette kan eksempelvis ske ved at efterprøve om indholdet af politikker og forretningsgange er i overensstemmelse med påbuddet, eller hvorvidt en ændret procedure udføres i praksis. Der kræves ikke en uddybende beskrivelse i protokollen af revisors handlinger for at påse efterlevelsen.
5. Revisor er ikke forpligtet til at indhente sagkyndig bistand i forbindelse med gennemgangen af påbud og disses efterlevelse, hvorfor gennemgangen vil basere sig på revisors viden om lovgivning og praksis.

Påtaler og risikooplysninger

6. Ledelsen fremlægger en opsummering af samtlige påtaler og risikooplysninger, som Finanstilsynet har afgivet i regnskabsåret. Opsummeringen gengives i revisionsprotokollen.
7. Revisor skal udføre de samme arbejdshandlinger vedrørende fuldstændighed af ledelsens oversigt over påtaler og risikooplysninger, som ved ledelsens oversigt over påbud. Revisor anfører bemærkninger, såfremt oversigten er ufuldstændig eller ikke gengiver de modtagne påtaler og risikooplysninger korrekt.

Konklusioner vedrørende intern revision

Bestemmelsens ordlyd - § 8

”I virksomheder, der har intern revision, skal det i revisionsprotokollatet vedrørende årsregnskabet konkluderes, om

1) de ifølge revisionsaftalen aftalte opgaver er udført, samt om den interne revision fungerer tilfredsstillende, og herunder hvorvidt den eksterne revision er blevet bekendt med forhold, der enkeltvis eller tilsammen afkræfter, at den interne revision fungerer uafhængigt af den daglige ledelse, og

2) den eksterne revision er enig i indholdet af alle den interne revisions protokolltilførsler vedrørende regnskabsåret, og såfremt dette ikke er tilfældet, hvori uenigheden består.”

8. Revisors konklusion om den interne revision gives på basis af den udførte revision af årsregnskabet, herunder revisors gennemgang af protokollater fra intern revision afgivet siden sidste statusrevision, samt eventuelle gennemgang af arbejde udført af intern revision, jf. ISA 610.

Assistance- eller rådgivningsopgaver

Bestemmelsens ordlyd - § 9

”Den eksterne revision skal i et særskilt afsnit i protokollatet vedrørende årsregnskabet oplyse om udførelse af eventuelle assistance- eller rådgivningsopgaver.

Stk. 2. Den eksterne revision skal i tilknytning til oplysningerne om eventuelle assistance- eller rådgivningsopgaver, som minimum i protokollatet vedrørende årsregnskabet, oplyse, at forbuddet mod selvrevision i § 24, stk. 4, 1. pkt. i lov om godkendte revisorer og revisionsvirksomheder har været overholdt, herunder at revisor ikke må udføre opgaver efter § 1, stk. 2, der vedrører en virksomhed omfattet af § 21, stk. 3, hvis der er tale om selvrevision eller egeninteresse. Såfremt der ikke har været udført assistance- eller rådgivningsopgaver skal dette oplyses.”

Oplysning om ikke-korrigerede fejl

Bestemmelsens ordlyd - § 10

”Den eksterne revision skal i et særskilt afsnit i protokollatet vedrørende årsregnskabet oplyse om ikke korrigerede fejl. Oplysningerne skal gives pr. fejl med angivelse af beløb og effekt på regnskabsposter. Der skal herudover oplyses om den samlede virkning på resultat, aktiver, forpligtelser og egenkapital. Ikke korrigerede fejl, der er klart ubetydelige, uanset om de betragtes enkeltvis eller samlet og vurderes ud fra et hvilket som helst kriterium med hensyn til størrelse, art eller omstændighed kan udelades mod oplysning om den anvendte grænse. Såfremt alle fejl er rettet, eller der ingen fejl er konstateret under revisionen, skal dette oplyses.”

9. Revisor skal ikke oplyse om de fejl, der er blevet korrigeret i årsregnskabet.

Virksomhedens administrative og regnskabsmæssige praksis

Bestemmelsens ordlyd - § 11

”Den eksterne revision skal i protokollatet vedrørende årsregnskabet afgive konklusion om, hvorvidt virksomhedens administrative og regnskabsmæssige praksis på væsentlige områder, herunder forretningsgange og interne kontrolprocedurer, er tilrettelagt og fungerer på betryggende vis. I denne forbindelse skal den eksterne revisor endvidere konkludere, hvorvidt

1) virksomhedens samlede system-, data- og driftssikkerhed er og fungerer betryggende,

2) den eksterne revision er blevet bekendt med forhold, der er i strid med kravene i lovgivningen vedrørende finansielle virksomheder og foreninger, herunder § 71 i lov om finansiell virksomhed og den i medfør heraf udstedte bekendtgørelse om ledelse og styring af instituttet og § 35 i lov om investeringsforeninger m.v. og den i medfør heraf udstedte bekendtgørelse om ledelse og styring.”

10. Revisors vægtning af indsatsen på de enkelte områder samt valg af revisionshandlinger vil bero på revisors konkrete vurdering af risici for væsentlige fejl i årsregnskabet, herunder virksomhedens forretningsmodel og risici, jf. ISA 315.
11. I de institutter, hvor der er krav om intern revision, vil nedenstående handlinger naturligt kunne udføres af intern revision, og ekstern revision vil under iagttagelse af god revisorskik (herunder særligt ISA 610) kunne basere sig herpå ved afgivelsen af konklusionen i revisionsprotokollen. Disse institutter vil have en størrelse, hvor det vil være forventeligt, at omfanget af nedenstående handlinger vil være relativt omfattende. I institutter uden krav om intern revision vil handlingerne alene skulle udføres af ekstern revision. Til gengæld vil disse institutter have en mindre størrelse og kompleksitet, hvorfor opgaverne med rimelighed vil kunne udføres af ekstern revision alene.
12. Revisor skal ud fra virksomhedens forretningsmodel identificere hvilke områder i virksomheden, hvor den iboende risiko for fejl i årsregnskabet er høj, og som anses for væsentlige til brug for planlægningen og udførelsen af revisionen af årsregnskabet. Revisor skal for at identificere de væsentlige og risikofyldte områder gennemgå virksomhedens risikoprofil og foretage en gennemgang af politikker og retningslinjer, herunder at bestyrelsen har sikret, at disse er forsvarlige i forhold til virksomhedens forretningsmodel. Der henvises tillige til ISA 315.
13. Revisor skal i forbindelse med revisionsplanlægningen gennemgå direktionens redegørelse vedrørende virksomhedens risici, som udarbejdes til bestyrelsen i medfør af § 4, stk. 2, i ledelsesbekendtgørelsen for pengeinstitutter, realkreditinstitutter og fondsmæglerselskaber, § 4, stk. 1, i ledelsesbekendtgørelsen for forsikringsselskaber og tværgående pensionskasser og § 5, stk. 1, i ledelsesbekendtgørelsen for investeringsforeninger og vurdere, om revisor finder rapporteringen konsistent med revisors øvrige viden om instituttet.
14. Revisor skal på de væsentlige områder stikprøvevis efterprøve og vurdere den indre sammenhæng mellem praksis, forretningsgange og interne kontrolprocedurer, jf. henholdsvis §§ 15-18 og § 25 i bekendtgørelse udstedt i medfør af § 71 i lov om finansiel virksomhed (ledelsesbekendtgørelsen) for pengeinstitutter m.fl., §§ 15-18 og § 22 i ledelsesbekendtgørelsen for forsikringsselskaber og tværgående pensionskasser samt §§ 20-24 og § 28 i ledelsesbekendtgørelsen for investeringsforeninger. Såfremt revisor finder væsentlige mangler eller svagheder, rapporteres disse til bestyrelsen i protokollen.
15. Revisor skal vurdere, om risikostyringsfunktionen og compliancefunktionen har de nødvendige ressourcer til at udføre opgaverne forsvarligt. Revisor skal endvidere vurdere, om rapporteringen fra disse to funktioner er tilfredsstillende, herunder om de to funktioner er adskilt fra hinanden og fra de øvrige funktioner i virksomheden (hvis dette kræves i lovgivningen for den pågældende virksomhed). Såfremt revisor bliver bekendt med svagheder i organisationen eller driften af risikostyrings- eller compliancefunktionen, skal dette omtales i revisionsprotokollen, idet en svaghed på dette område kan have omfattende konsekvenser for virksomheden på længere sigt.

Den administrative praksis på følgende områder skal gennemgås for alle virksomhedstyper:

16. Revisor skal gennemgå forretningsgange vedrørende værdipapirer og stikprøvevis efterprøve, om der føres kontrol med virksomhedens beholdning af værdipapirer og lignende, herunder kontrol med værdiansættelse, ejerskab, tilstedeværelse og fuldstændigheden af virksomhedens beholdning af værdipapirer.
17. Revisor skal stikprøvevis gennemgå og vurdere, om bogføringen er tilrettelagt på en sådan måde, at den kan danne grundlag for indberetninger, der skal foretages til Finanstilsynet.

18. Hvis der sker outsourcing på et eller flere væsentlige aktivitetsområder, skal revisor gennemgå og vurdere omfanget af outsourcingen og påse, at der sker opfølgning og kontrol med outsourcingen.
19. I pkt. 21-33 nedenfor oplistes de væsentligste områder, hvor der for de enkelte virksomheder som minimum skal vurderes og testes forretningsgange og interne kontrolprocedurer.
20. Nedenstående oplistning af områder er ikke udtømmende. Hvis en virksomhed har øvrige forretningsaktiviteter, der ikke er omfattet af de nedenfor nævnte, skal revisor vurdere, om det er et væsentligt område for den pågældende virksomheds regnskabsaflæggelse. I bilagene til ledelsesbekendtgørelserne er der en nærmere specifikation af, hvilke forretningsgange virksomheden skal udarbejde indenfor de enkelte aktivitetsområder.

For pengeinstitutter, realkreditinstitutter og fondsmæglerselskaber vil følgende områder normalt være væsentlige:

21. Kreditområdet (undtagen fondsmæglerselskaber): Bestyrelsen skal efter et princip om forsigtighed vedtage en kreditpolitik, jf. § 5, stk. 1, nr. 1, og bilag 1 i ledelsesbekendtgørelsen for pengeinstitutter m.fl. Kreditpolitikken skal, afhængigt af den finansielle virksomheds type og størrelse samt kompleksitet af virksomhedens risikobehæftede aktiviteter, indeholde stillingtagen til, hvilken kreditrisikoprofil bestyrelsen ønsker, at virksomheden skal have. For en nærmere beskrivelse af kravene til indholdet af kreditpolitikken og forretningsgangene m.v. på området henvises til bilag 1 i ledelsesbekendtgørelsen for pengeinstitutter m.fl.
22. Markedsrisikoområdet: Bestyrelsen skal vedtage en markedsrisikopolitik, jf. § 5, stk. 1, nr. 2, og bilag 2 i ledelsesbekendtgørelsen for pengeinstitutter m.fl. Ved markedsrisici forstås rente-, valuta-, aktie- og råvarerisici, herunder relaterede risici, der er forbundet med afledte finansielle instrumenter, f.eks. optionsrisici. Renterisici omfatter blandt andet renterisici på alle balance- og ikke-balanceførte poster, herunder også på fastforrentet funding. Renterisici omfatter endvidere rentestrukturrisici. For en nærmere beskrivelse af kravene til indholdet af markedsrisikopolitikken og forretningsgangene m.v. på området henvises til bilag 2 i ledelsesbekendtgørelsen for pengeinstitutter m.fl.
23. Operationelle risici: Bestyrelsen skal vedtage en politik for operationelle risici, jf. § 5, stk. 1, nr. 3, og bilag 3 i ledelsesbekendtgørelsen for pengeinstitutter m.fl. Ved operationel risiko forstås risiko for tab som følge af uhensigtsmæssige eller mangelfulde interne procedurer, menneskelige fejl og systemmæssige fejl eller som følge af eksterne begivenheder, herunder juridiske risici. Omdømmerisiko og strategiske risici anses ikke for operationelle risici i ledelsesbekendtgørelsen, men skal i det omfang, det er relevant, behandles efter samme retningslinjer som operationelle risici. For en nærmere beskrivelse af kravene til indholdet af politikken for operationelle risici og forretningsgangene m.v. på området henvises til bilag 3 i ledelsesbekendtgørelsen for pengeinstitutter m.fl.
24. Forsikringsmæssig afdækning af risici: Bestyrelsen skal vedtage en politik for forsikringsmæssig afdækning af risici, jf. § 5, stk. 1, nr. 4, i ledelsesbekendtgørelsen for pengeinstitutter m.fl.
25. Likviditetsområdet: Bestyrelsen skal vedtage en politik for likviditetsrisici, jf. § 5, stk. 1, nr. 5, og bilag 4 i ledelsesbekendtgørelsen for pengeinstitutter m.fl. Ved likviditetsrisici forstås risikoen for, at virksomhedens omkostninger til likviditetsfremskaffelse stiger uforholdsmæssigt meget, at manglende finansiering forhindrer virksomheden i at opretholde sin nuværende forretningsmodel, og at virksomheden ultimativt ikke kan opfylde sine betalingsforpligtelser på grund af manglende finansiering. For en nærmere

beskrivelse af kravene til indholdet af politikken for likviditetsrisici og forretningsgangene m.v. på området henvises til bilag 4 i ledelsesbekendtgørelsen for pengeinstitutter m.fl.

26. Beredskabsplaner: Bestyrelsen skal vedtage beredskabsplaner for øvrige alvorlige driftsforstyrrelser, jf. § 5, stk. 1, nr. 7, i ledelsesbekendtgørelsen for pengeinstitutter m.fl.

For forsikringsselskaber og tværgående pensionskasser vil følgende områder normalt være væsentlige:

27. Forsikringsområdet: Bestyrelsen skal vedtage en politik for forsikringsmæssige risici, jf. § 5, stk. 1, nr. 1, og bilag 1 i ledelsesbekendtgørelsen for forsikringsselskaber og tværgående pensionskasser. For en nærmere beskrivelse af kravene til indholdet af politikken for forsikringsområdet og forretningsgangene m.v. på området henvises til bilag 1 i ledelsesbekendtgørelsen for forsikringsselskaber og tværgående pensionskasser.
28. Investeringsområdet: Bestyrelsen skal vedtage en politik for investeringsområdet (markeds-, modparts- og kreditrisici), jf. § 5, stk. 1, nr. 2, og bilag 2 i ledelsesbekendtgørelsen for forsikringsselskaber og tværgående pensionskasser. Investeringsområdet omfatter risici som følge af udviklingen i priser, kurser m.v. på rente-, valuta-, aktie- og råvaremarkederne (markedsrisici) og risici på virksomheder eller grupper af virksomheder (kredit- og modpartsrisici) som følge af virksomhedens investeringer og placering af midler, jf. lov om finansiel virksomhed § 164. Ved markedsrisici forstås rente-, valuta-, aktie- og råvare- risici, herunder relaterede risici, der er forbundet med afledte finansielle instrumenter, f.eks. optionsrisici. Renterisici omfatter blandt andet renterisici på alle balance- og ikke-balanceførte poster, herunder også på fastforrentede ind- og udlån og fastforrentet funding. Renterisici omfatter endvidere rentestrukturrisici. For en nærmere beskrivelse af kravene til indholdet af politikken for investeringsområdet og forretningsgangene m.v. på området henvises til bilag 2 i ledelsesbekendtgørelsen for forsikringsselskaber og tværgående pensionskasser.
29. Operationelle risici: Bestyrelsen skal vedtage en politik for operationelle risici, jf. § 5, stk. 1, nr. 3, og bilag 3 i ledelsesbekendtgørelsen for forsikringsselskaber og tværgående pensionskasser. Ved operationel risiko forstås risiko for tab som følge af uhensigtsmæssige eller mangelfulde interne procedurer, menneskelige fejl og systemmæssige fejl eller som følge af eksterne begivenheder, herunder juridiske risici. Omdømmerisiko og strategiske risici anses ikke for operationelle risici i ledelsesbekendtgørelsen, men skal i det omfang, det er relevant, behandles efter samme retningslinjer som operationelle risici. For en nærmere beskrivelse af kravene til indholdet af politikken for operationelle risici og forretningsgangene m.v. på området henvises til bilag 3 i ledelsesbekendtgørelsen for forsikringsselskaber og tværgående pensionskasser.
30. Beredskabsplaner: Bestyrelsen skal vedtage beredskabsplaner for øvrige alvorlige driftsforstyrrelser, jf. § 5, stk. 1, nr. 5, i ledelsesbekendtgørelsen for forsikringsselskaber og tværgående pensionskasser.

For investeringsforeninger og investeringsforvaltningsselskaber vil følgende områder normalt være væsentlige:

31. Operationelle risici: Bestyrelsen skal vedtage en politik for operationelle risici, jf. § 6, stk. 1, nr. 1, og bilag 2 i ledelsesbekendtgørelsen for investeringsforeninger. Ved operationel risiko forstås risiko for tab som følge af uhensigtsmæssige eller mangelfulde interne procedurer, menneskelige fejl og systemmæssige fejl eller som følge af eksterne begivenheder, herunder juridiske risici. Omdømmerisiko og strategiske risici anses ikke for operationelle risici i ledelsesbekendtgørelsen, men skal i det omfang, det er relevant, behandles efter samme retningslinjer som operationelle risici. For en nærmere beskrivelse af kra-

vene til indholdet af politikken for operationelle risici og forretningsgangene m.v. på området henvises til bilag 2 i ledelsesbekendtgørelsen for investeringsforeninger.

32. Forsikringsmæssig afdækning af risici: Bestyrelsen skal vedtage en politik for forsikringsmæssig afdækning af risici, jf. § 6, stk. 1, nr. 2, i ledelsesbekendtgørelsen for investeringsforeninger.
33. Beredskabsplaner: Bestyrelsen skal vedtage beredskabsplaner for øvrige alvorlige driftsforstyrrelser, jf. § 6, stk. 1, nr. 4, i ledelsesbekendtgørelsen for investeringsforeninger.

System-, data- og driftssikkerhed - § 11, nr. 1

34. Bestyrelsen skal vedtage en politik for it-sikkerhed, herunder en it-beredskabsplan, jf. § 5, stk. 1, nr. 6, og bilag 5 i ledelsesbekendtgørelsen for pengeinstitutter m.fl., § 5, stk. 1, nr. 4, og bilag 4 i ledelsesbekendtgørelsen for forsikringsselskaber og tværgående pensionskasser og § 6, stk. 1, nr. 3, og bilag 3 i ledelsesbekendtgørelsen for investeringsforeninger. For en nærmere beskrivelse af kravene til indholdet af politikken for it-sikkerhed og forretningsgangene m.v. på området henvises til bilagene til ledelsesbekendtgørelsen.
35. Ved konklusionen om virksomhedens system-, data- og driftssikkerhed skal revisor vurdere, om de generelle it-kontroller i virksomheden kan anses for betryggende, herunder stikprøvevist efterprøve disse samt gennemgå og vurdere erklæringer fra eventuelle systemleverandører.

Bekendt med forhold der er i strid med kravene i den finansielle lovgivning - § 11, nr. 2

36. Baggrunden for afgivelsen af denne konklusion er de ovenfor nævnte arbejdshandlinger (punkt 11-35) vedrørende den administrative og regnskabsmæssige praksis samt revisors øvrige viden om instituttet opnået via revisionen.

Spekulationsbestemmelserne

Bestemmelsens ordlyd - § 12

"Den eksterne revision skal i protokollatet vedrørende årsregnskabet oplyse følgende vedrørende spekulationsbestemmelserne:

1) om den finansielle virksomheds retningslinjer efter § 77, stk. 4, i lov om finansiell virksomhed eller foreningens retningslinjer efter § 41, stk. 4, i lov om investeringsforeninger m.v. vurderes at være betryggende og have fungeret hensigtsmæssigt, jf. § 77, stk. 5, i lov om finansiell virksomhed og § 41, stk. 5, i lov om investeringsforeninger m.v., og

2) om gennemgangen i henhold til § 77, stk. 5, i lov om finansiell virksomhed og § 41, stk. 5, i lov om investeringsforeninger m.v. har givet anledning til bemærkninger."

37. Revisor skal påse, hvem kontrollen med overholdelse af forbuddet er udført af (kontrollen kan foretages af bestyrelsen selv eller af en uafhængig ekstern part, eksempelvis en advokat eller en ekstern revisor forskellig fra den generalforsamlingsvalgte). Revisor skal vurdere, om kontrollantens uafhængighed af de kontrollerede er betryggende. Finder revisor, at dette ikke er tilfældet, skal revisor anføre bemærkning herom i revisionsprotokollen.
38. Revisor skal gennemgå retningslinjerne og de heri fastsatte kontrolprocedurer, herunder vurdere om den af retningslinjerne omfattede personkreds er relevant og tilstrækkelig. Revisor skal ved kontrollen foretage en konkret vurdering af, om virksomhedens retningslinjer – herunder kravet til dokumentation, dvs. beholdningsoversigter fra pengeinstitutter, kopier af indberetninger fra skattemyndighederne m.v. – vurderes at være betryggende og er blevet fulgt..

39. Revisor skal i revisionsprotokollatet oplyse, om gennemgangen af virksomhedens retningslinjer har givet anledning til bemærkninger, og om virksomhedens kontrol vedrørende de modtagne indberetninger har givet anledning til bemærkninger. Hvis revisor i øvrigt er blevet bekendt med forhold, der er i strid med kravene i § 77, i lov om finansiel virksomhed, skal revisor orientere bestyrelsen herom ved en bemærkning i revisionsprotokollatet.

Koncerninterne transaktioner og koncerninterne engagementer

Bestemmelsens ordlyd - § 13

"Den eksterne revision skal i protokollatet vedrørende årsregnskabet afgive følgende vedrørende koncerninterne transaktioner og engagementer:

- 1) Konklusion om, hvorvidt der er etableret forretningsgange med henblik på overholdelse af bestemmelsen i § 182 i lov om finansiel virksomhed.*
- 2) Oplysning om, hvorvidt der har været konstateret væsentlige fejl eller mangler i forbindelse med gennemgangen af transaktionerne mellem virksomheden og virksomheder omfattet af § 2 i bekendtgørelse om koncerninterne transaktioner, jf. § 14, nr. 2, og give en nærmere beskrivelse af de transaktioner, som er af væsentlig betydning eller usædvanlig art."*

40. Revisor skal påse, at der er etableret forretningsgange, og at selskabet om fornødent har opnået tilladelsen til at have koncerninterne engagementer og oplyse, såfremt revisor er blevet bekendt med overskridelse heraf.
41. Revisor skal gennemgå og stikprøvevis efterprøve forretningsgange vedrørende koncerninterne engagementer og koncerninterne transaktioner. Efterprøvningen tilrettelægges under hensyntagen til koncernens størrelse, kompleksitet og forhold i øvrigt, således at der opnås et relevant forhold mellem en eventuel systembaseret tilgang og den stikprøvevis efterprøvning af transaktionerne og engagementerne.

Engagementer med nærtstående parter

Bestemmelsens ordlyd - § 14

"Den eksterne revision skal i protokollatet vedrørende årsregnskabet afgive konklusion om følgende vedrørende engagementer med nærtstående parter:

- 1) Hvorvidt de af bestyrelsen bevilgede engagementer til og modtagne sikkerhedsstillelser fra bestyrelsesmedlemmer eller direktører samt virksomheder, hvori disse er direkte eller indirekte besidder af en kvalificeret andel, direktører eller bestyrelsesmedlemmer, er bevilget i henhold til virksomhedens sædvanlige forretningsbetingelser og på markedsbaserede vilkår, jf. § 78, stk. 2, i lov om finansiel virksomhed.*
- 2) Hvorvidt den finansielle virksomhed har engagement med erhvervsvirksomheder, hvor ansatte af bestyrelsen eller andre ansatte i den finansielle virksomhed deltager i ledelsen eller driften af disse, jf. § 80, stk. 1, 2, og 8, 2. pkt., i lov om finansiel virksomhed."*

42. Der skal foretages gennemgang af samtlige registrerede engagementer og sikkerhedsstillelser med nærtstående parter (eller de beløbsmæssige største, kombineret med en repræsentativ stikprøve på resten, hvis der er tale om en stor koncern med mange nærtstående parter) med henblik på at vurdere, om de er bevilget i henhold til virksomhedens sædvanlige forretningsbetingelser og på markedsbaserede vilkår.
43. Ved vurdering af sædvanlige forretningsbetingelser og markedsbaserede vilkår sammenholder revisor dette med revisors erfaring fra revisionen af den finansielle virksomhed, herunder hvad andre kunder i virksomheden ville kunne opnå på tilsvarende vilkår. Bestyrelsesmedlemmer (som ikke er medarbejder-

valgte) og direktionen må ikke deltage i personalebegunstigende ordninger, jf. kommentarerne til lov om finansiell virksomhed § 78.

Meddelelse til Finanstilsynet - going concern forudsætning

Bestemmelsens ordlyd - § 31

"Hvis den eksterne revision eller den interne revision må formode, at en finansiell virksomhed ikke opfylder eller inden for en overskuelig fremtid ikke vil kunne opfylde kravene til solvens, jf. §§ 124-126, i lov om finansiell virksomhed, eller formuekrav i § 4, stk. 10, § 6, stk. 4, § 7, stk. 4, § 12, stk. 2, nr. 3 og 4, og § 162, stk. 1, nr. 6 i lov om investeringsforeninger m.v., skal den pågældende straks meddele Finanstilsynet dette."

44. Denne bestemmelse skal ses i sammenhæng med revisors forpligtelse til, i forbindelse med afgivelse af revisionspåtegning på årsregnskabet, at opnå tilstrækkeligt og egnet revisionsbevis for, at anvendelsen af going concern forudsætningen ved udarbejdelsen af regnskabet er passende, og de arbejder, dette måtte aflede vedrørende solvens og formuekrav (ISA 570).

Opgørelse af solvensbehov

45. Revisor skal foretage en indledende vurdering af virksomhedens solvens og økonomiske situation. Herefter skal revisor ud fra en vurdering af væsentlighed og risiko fastlægge mængden og dybden af de under litra a-d beskrevne handlinger. Udgangspunktet er, at revisor altid skal udføre handlingerne under litra a-c. Medmindre virksomheden har en stor overdækning i forhold til solvensbehovet, vil revisor også skulle udføre handlingerne under litra d. Handlingerne beskrives som følgende:

- a) Gennemgå og vurdere om de af ledelsen opstillede forudsætninger for opgørelsen af virksomhedens solvensbehov er dokumenterede og velbegrundede.
- b) Stikprøvevis efterprøve om solvensbehovsopgørelsen er udarbejdet i overensstemmelse med de opstillede forudsætninger.
- c) Stikprøvevis efterprøve solvensbehovsopgørelsens indre talmæssige sammenhæng.
- d) Vurdere om der ved opgørelsen af solvensbehovet er taget hensyn til de forhold, der er fastlagt i bekendtgørelse om kapitaldækning § 5, stk. 1, henholdsvis bekendtgørelse om solvens og driftsplaner for forsikringsselskaber § 4 og § 5, stk. 1.

Opgørelse af formue (investeringsforeninger)

46. Revisor skal ved revisionen som minimum:

- a) Påse om formuen på balancetidspunktet er tilstrækkelig i henhold til lov om investeringsforeninger m.v.
- b) Vurdere om virksomhedens portefølje er eksponeret således, at der er en forhøjet risiko for, at der inden for en overskuelig fremtid vil opstå væsentlige tab.

Pengeinstitutters måling af udlån

Bestemmelsens ordlyd - § 33

"Den eksterne revision skal i protokollatet vedrørende årsregnskabet og koncernregnskabet:

- 1) Konkludere, hvorvidt pengeinstituttets måling af udlån og garantier er foretaget i overensstemmelse med reglerne herfor.*
- 2) Gengive en af virksomheden udarbejdet oversigt over antal efterbevillinger via bestyrelsen i regnskabsåret, samt ledelsens kommentarer til antallet af efterbevillinger. Oversigten skal tillige indeholde oplysning om antallet af bevillinger fra bestyrelsen i alt i regnskabsåret."*

47. Der skal vedrørende § 33, nr. 1, foretages en gennemgang af pengeinstitutternes praksis og interne kontroller på området, ligesom der skal udvælges en stikprøve af udlån og garantier, som gennemgås af revi-

sor. Arbejdet udført af revisor skal omfatte gennemgang af den af ledelsen anvendte fremgangsmåde for måling af engagementerne.

48. Instituttets forretningsgange for henholdsvis individuelle og gruppevise nedskrivninger, jf. tillige revisionsbekendtgørelsens § 13 om administrativ og regnskabsmæssig praksis på kreditområdet, herunder forretningsgange og interne kontrolprocedurer, skal gennemgås med henblik på at vurdere, om disse er tilrettelagt og fungerer på betryggende vis.
49. For gruppevise nedskrivninger skal revisionen som minimum bestå i:
 - a) At ledelsen på baggrund af modellens estimer forholder sig hertil og vurderer, om der skal tillægges et ledelsesmæssigt skøn. Dette skøn skal kunne dokumenteres.
 - b) En gennemgang af modellen for gruppevise nedskrivninger, herunder dokumentation for modellen og de forudsætninger, der indgår heri.
 - c) En stikprøvevis efterprøvning af modellens indre talmæssige sammenhæng.
 - d) En gennemgang af backtests på de resultater, modellen tidligere har leveret.
 - e) At påse, at opgørelsen af gruppevise nedskrivninger er behørigt godkendt af ledelsen
50. For individuelle nedskrivninger skal revisionen som minimum bestå i:
 - a) En stikprøvevis efterprøvning af den talmæssige sammenhæng på udvalgte nedskrivninger, herunder om sikkerheder er optaget korrekt i nedskrivningsberegningen.
 - b) Gennemgang af den diskonteringsmodel, der anvendes ved opstilling og diskontering af betalingsrækker.
 - c) En sammenholdelse af tidligere års nedskrivninger med efterfølgende perioder.
 - d) At påse, at væsentlige individuelle nedskrivninger er behørigt godkendt af ledelsen.
51. På baggrund af det udførte arbejde skal der foretages en endelig vurdering af rimeligheden af virksomhedens regnskabsmæssige skøn baseret på forståelsen af virksomheden og dens omgivelser og af, om de regnskabsmæssige skøn er i overensstemmelse med andet revisionsbevis opnået under revisionen.
52. Vedrørende revision af nedskrivninger henvises i øvrigt til ISA 540.
53. En gengivelse af en oversigt over efterbevillinger (§ 33, nr. 2) henleder bestyrelsens opmærksomhed på, hvorvidt antallet af efterbevillinger er rimeligt.

Pengeinstitutters gengivelse af engagementer

Bestemmelsens ordlyd - § 34, stk. 1

”Den eksterne revision skal i protokollatet vedrørende årsregnskabet gengive en af pengeinstituttet udarbejdet oversigt over følgende engagementer, jf. dog stk. 5:

1) Pengeinstituttets 10 største engagementer.

2) Øvrige engagementer, der overstiger 10 pct. af basiskapitalen opgjort efter reglerne i § 145 i lov om finansiel virksomhed.

3) Øvrige betydelige engagementer, såfremt disse efter pengeinstituttets eller revisors vurdering giver anledning til bemærkninger over for bestyrelsen. Eksempelvis på grund af særlige risici, store nedskrivninger eller andet”.

54. Øvrige betydelige engagementer (jf. § 34, stk. 1, nr. 3) er engagementer, hvor det af pengeinstituttet eller revisor er vurderet, at der er forhøjet risiko for væsentlige tab. Dette kan eksempelvis være engagementer, hvor der i regnskabsåret er foretaget forholdsvis store nedskrivninger, eller engagementer med svag-

hedstegn, hvor en væsentlig del af engagementet ikke er dækket af sikkerheder, eller engagementer der er forbundet med særlig usikkerhed, eller som er særligt vanskelige at foretage nedskrivningsberegninger på.

Bestemmelsens ordlyd - § 34, stk. 2

”Oversigten efter stk. 1 skal for hvert engagement indeholde oplysninger om

- 1) engagementernes størrelse,*
- 2) eventuelle tilsagte rammer for terminsforretninger og andre forretninger med afledte finansielle instrumenter,*
- 3) indlagte sikkerheder og deres skønnede værdi,*
- 4) hvorvidt der er foretaget individuel nedskrivning på engagementet,*
- 5) hvorvidt der i regnskabsåret eller de to foregående regnskabsår har været afskrevet eller nedskrevet på engagementerne,*
- 6) debtors økonomiske forhold, og*
- 7) ledelsens vurdering af risikoen på engagementet under hensyntagen til samtlige foreliggende forhold, herunder om ledelsen anser engagementet for korrekt målt.”*

55. Bestemmelserne om indholdet af ledelsens oversigt til protokollen er minimumskrav. Formålet med bestemmelsen er, at beskrivelsen skal gøre bestyrelsen i stand til at kunne vurdere de enkelte engagementer pr. balancedagen. Beskrivelsen skal derfor være så fyldestgørende, at bestyrelsen kan foretage denne vurdering.

56. Engagementerne skal opgøres i henhold til bekendtgørelse om store engagementer før fradrag for særligt sikre dele og modtagne sikkerheder, garantier m.v. bortset fra, at genkøbstransaktioner opgøres efter fradrag for modtagne sikkerheder, jf. § 145 stk. 4, i lov om finansiell virksomhed. Dette indebærer bl.a., at opgørelsen af de 10 største engagementer skal være efter nedskrivninger og hensættelser.

Bestemmelsens ordlyd - § 34, stk. 3

”Den eksterne revision skal i protokollatet vedrørende årsregnskabet i forlængelse af ledelsens vurdering af det enkelte engagement

- 1) angive revisors samlede vurdering af risikoen på hvert enkelt engagement under hensyntagen til samtlige foreliggende forhold, og*
- 2) konkludere, hvorvidt de enkelte engagementer, omfattet af stk. 1, er målt korrekt.”*

57. For at kunne afgive den samlede vurdering af risikoen på hvert enkelt engagement og for at kunne konkludere, hvorvidt engagementerne er målt korrekt, skal revisor som minimum:

- a) Foretage gennemgang af dokumentation udarbejdet af ledelsen for de enkelte engagementer, der fremgår af oversigten (udtræk fra bogføringen, nedskrivningsberegning, oplysninger om debtors økonomiske forhold m.v.)
- b) Efterprøve ledelsens oversigt over engagementer samt påse instituttets afstemning til bagvedliggende og underliggende dokumentation for hvert enkelt engagement i oversigten.
- c) Vurdere risikoen i de enkelte engagementer, herunder vurdere debtors økonomiske forhold og fremtidige betalingsevne samt værdien af eventuelle sikkerheder.
- d) Vurdere, om der er objektiv indikation for værdiforringelse.

Realkreditinstitutters udlån

Bestemmelsens ordlyd - § 36

”Den eksterne revision skal i protokollatet vedrørende årsregnskabet og koncernregnskabet konkludere, hvorvidt

- 1) realkreditinstituttets måling af udlån, herunder den justering af værdien, der finder sted som følge af kreditrisikoen, er foretaget i overensstemmelse med reglerne herfor,
- 2) realkreditinstituttet yder realkreditlån på grundlag af andet end udstedelse af realkreditobligationer, særligt dækkede realkreditobligationer, særligt dækkede obligationer og andre værdipapirer, jf. § 1, stk. 1, i lov om realkreditlån og realkreditobligationer m.v.,
- 3) realkreditinstituttet anvender midler fremkommet ved værdipapirudstedelse til udlån, og om det placerer overskydende midler fra blokemission i overensstemmelse med § 20 i lov om realkreditlån og realkreditobligationer m.v.,
- 4) realkreditinstituttet holder seriereservefondens midler adskilt fra de øvrige midler i instituttet, jf. § 26 stk. 1, i lov om realkreditlån og realkreditobligationer m.v., og
- 5) realkreditinstituttet kan beregne den enkelte indskyders og investors dækkede aktiver.”

58. Vedrørende § 36, nr. 1, om realkreditinstituttets måling af udlån skal der foretages revision af virksomhedens kontroller på området, ligesom der skal udvælges en stikprøve af engagementer, der gennemgås.
59. Der skal foretages en gennemgang og vurdering af den af ledelsen anvendte fremgangsmåde for måling af engagementerne, herunder:
- a) Opgørelsesmetoden for dagsværdierne, herunder de forudsætninger der ligger til grund for opgørelserne.
 - b) Efterprøvelse af den talmæssige sammenhæng i opgørelserne af engagementerne.
 - c) Sammenholdelse af opgørelserne vedrørende nedskrivninger foretaget for tidligere perioder med de faktiske resultater for disse perioder.
 - d) Vurdering af den af ledelsens anvendte godkendelsesprocedure.
60. Der henvises i øvrigt til ISA 540.
61. Vedrørende § 36, nr. 2 og 3, skal revisor som minimum gennemgå forretningsgange og etablerede kontroller inden for ovenfor nævnte områder samt stikprøvevis teste, at kontroller og transaktioner er i overensstemmelse med forretningsgangene.
62. Vedrørende § 36, nr. 4 og 5, skal revisor stikprøvevis gennemgå serieregnskaber og registreringer heraf, herunder gennemgå registrering af individualisering af aktiver og passiver, fordeling af ikke individualiserede aktiver samt gennemgå fordeling af udgifter og indtægter. Endvidere skal det påses, at der er konsistens mellem serieregnskaberne og det samlede årsregnskab.

Forsikringsselskabers opgørelse af forsikringsmæssige hensættelser

Bestemmelsens ordlyd - § 38

”Den eksterne revision skal i protokollatet vedrørende årsregnskabet og koncernregnskabet konkludere, hvorvidt

1) der er en begrundet formodning for, at de forsikringsmæssige hensættelser er opgjort således, at de under hensyntagen til, hvad der med rimelighed kan forudses, er tilstrækkelige til at dække samtlige selskabets forsikringsforpligtelser på balancedagen, men samtidig ikke er større end nødvendigt, og

2) forsikringsselskabet opfylder kravene efter lovgivningens investeringsregler, herunder oplyse om eventuelle bemærkninger efter bekendtgørelse om registrering af aktiver i forsikringsselskaber m.v.

Stk. 2. Den eksterne revision skal i protokollatet vedrørende årsregnskabet redegøre for den foretagne kontrol i henhold til § 9, stk. 2, i bekendtgørelse om registrering af aktiver i direkte tegnende forsikringsselskaber, tværgående pensionskasser, firmapensionskasser og filialer i Danmark af udenlandsk tegnende forsikringsselskaber.

63. Forsikringsmæssige hensættelser (§ 38, nr. 1) er et område, hvor den iboende risiko vurderes høj, og der udøves en væsentlig grad af skøn, ligesom regnskabsposterne er væsentlige for årsregnskabet.
64. For at kunne afgive konklusion vedrørende forsikringsmæssige hensættelser, skal revisor som minimum:
- a) Foretage gennemgang og vurdering af forsikringsselskabets kontroller på området, herunder særligt opgørelser og rapportering af de forsikringsmæssige hensættelser og
 - b) Vurdere behovet for at foretage en uafhængig aktuarmæssig vurdering af hensættelserne på udvalgte områder eller
 - c) Gennemgå og vurdere den anvendte fremgangsmåde for måling af de forsikringsmæssige hensættelser herunder:
 - a. Identificere og efterprøve nøglekontrollerne i relevante enheder, herunder aktuariat, underwriting og skadesafdeling, med henblik på at vurdere datakvalitet.
 - b. Vurdere hensigtsmæssigheden af de anvendte metoder, de anvendte modeldata og dokumentationen af de forudsætninger, der ligger til grund for skøn.
 - c. Stikprøvevis efterprøve beregningerne på væsentlige områder.
 - d. Gennemgå forsikringsselskabets egen proces for kontrollen af resultatet af de anvendte modeller omfattende årsagen til afvigelserne i modellernes resultater i forhold til de realiserede tal. Revisors gennemgang tager udgangspunkt i en vurdering af bestyrelsens og direktionens retningslinjer for området og kan f.eks. omfatte afløbsresultater (back testning) i form af sammenholdelse af hensættelser foretaget for tidligere perioder med de faktiske resultater for disse perioder, gennemgang af risikogrupperinger til regnskabets og risikostyringens opdeling samt anvendte kontrolmodeller til efterprøvning af modelresultater.
 - e. Vurdere den af ledelsen anvendte godkendelsesprocedure.
65. Hvis selskabet har anvendt uafhængige eksperter ved opgørelsen af de forsikringsmæssige hensættelser, skal revisor vurdere, om selskabet har overholdt retningslinjerne for outsourcing, herunder om disse retningslinjer og forretningsgange er dækkende for vurdering af de ovenfor nævnte forhold, samt at selskabet har den fornødne kompetence til at vurdere de uafhængige eksperters arbejde og konklusioner. Revisor skal endvidere vurdere, om selskabet har forretningsgange og kontroller, der sikrer, at data, som danner grundlag for de uafhængige eksperters opgørelse af de forsikringsmæssige hensættelser, er relevante, anvendelige og uden væsentlige fejl.
66. Ved vurdering af hensættelsernes tilstrækkelighed skal revisor anvende medarbejdere med relevante forsikringstekniske og aktuarmæssige kompetencer. Dette kan være revisoruddannede medarbejdere, der har opbygget kompetencer inden for disse områder eller medarbejdere, der er forsikrings- eller aktuaruddannede.
67. På baggrund af det udførte arbejde skal der foretages en endelig vurdering af rimeligheden af virksomhedens regnskabsmæssige skøn baseret på forståelsen af virksomheden og dens omgivelser, herunder eksempelvis foreliggende uafhængige aktuarmæssige gennemgange, og af om de regnskabsmæssige skøn er i overensstemmelse med andet revisionsbevis opnået under revisionen.
68. Der henvises i øvrigt til ISA 540 og ISA 620.
69. Revisor skal vedrørende § 38, nr. 2, gennemgå de af ledelsen godkendte forretningsgange og etablerede nøglekontroller, der sikrer overholdelse af investeringsreglerne i lov om finansiel virksomhed - herunder klassificering og værdiansættelsen af aktiver (herunder særligt ejendomme og strukturerede produkter). Revisor skal stikprøvevis teste kontrollerne.

70. Endvidere skal revisor i henhold til § 9, stk. 2, i bekendtgørelsen om registrering af aktiver foretage to uanmeldte eftersyn om året, hvor tilstedeværelsen og værdiansættelsen af de registrerede aktiver efterprøves. Der udarbejdes i henhold til § 8, stk. 3, i bekendtgørelse om registrering af aktiver kvartalsvise erklæringer om, at de registrerede aktiver i forhold til de hensættelser, som aktiverne skal dække, er i overensstemmelse med investeringsreglerne i lov om finansiel virksomhed. Der skal i revisionsprotokollatet redegøres for den i henhold til bekendtgørelse om registrering af aktiver i direkte tegnende forsikringsselskaber, tværgående pensionskasser, firmapensionskasser og filialer i Danmark af udenlandske direkte tegnende forsikringsselskaber § 9, stk. 2, foretagne kontrol, jf. revisionsbekendtgørelsens § 38, stk. 2.

Forsikringsselskabets opgørelse af kapitalforhold

Bestemmelsens ordlyd - § 39

"Den eksterne revision skal i protokollatet vedrørende årsregnskabet konkludere, hvorvidt de til Finanstilsynet indberettede opgørelser af kapitalforhold og risici pr. 31. december er opgjort i overensstemmelse med de herfor gældende retningslinjer, jf. Vejledning til indberetningsskemaer til oplysning af kapitalforhold og risici i livs-, skades- og genforsikringsselskaber, tværgående pensionskasser samt arbejdsskadesselskaber."

71. Revisor skal gennemgå forretningsgange og etablerede kontroller, der omhandler opgørelsen af kapitalforhold og risici, samt stikprøvevis efterprøve opgørelsen pr. 31. december, herunder for livsforsikringsselskaber påse, at opgørelsen er foretaget i overensstemmelse med det anmeldte grundlag mv., jf. § 20 i lov om finansiel virksomhed.

Fondsmæglerselskaber

Bestemmelsens ordlyd - § 40

"Den eksterne revision skal i protokollatet vedrørende årsregnskabet for fondsmæglerselskaber konkludere, hvorvidt

1) fondsmæglerselskabets virksomhed er i overensstemmelse med selskabets tilladelse til at drive fondsmæglervirksomhed, jf. bilag 4 til lov om finansiel virksomhed, samt om evt. besiddelser af ejerandele er i overensstemmelse med § 26, stk. 1, i lov om finansiel virksomhed,

2) fondsmæglerselskabet kan beregne den enkelte indskyders og investors dækkede aktiver og

3) fondsmæglerselskabet, hvis det ikke har tilladelse til at udøve forretninger for egen regning, har placeret selskabets basiskapital i overensstemmelse med § 157 i lov om finansiel virksomhed.

Stk. 2. Stk. 1 finder tilsvarende anvendelse for investeringsforvaltningsselskaber, der har tilladelse efter § 10, stk. 2, jf. § 9, stk. 1, i lov om finansiel virksomhed."

72. Vedrørende § 40, nr. 1, skal revisor baseret på kendskabet til fondsmæglerselskabets virksomhed erhvervet gennem revisionen af selskabets årsregnskab vurdere, om de tjenesteydelser, fondsmæglerselskabet har leveret, er i overensstemmelse med bilag 4 i lov om finansiel virksomhed. For ejerandele vurderes hver enkelt i forhold til § 26 i lov om finansiel virksomhed (tilladelse til "anden virksomhed"). Såfremt revisor identificerer tjenesteydelser, som ikke er omfattet af bilag 4, skal dette omtales i revisionsprotokollatet vedrørende årsregnskabet. Besiddelser, der ikke er i overensstemmelse med § 26 i lov om finansiel virksomhed, skal omtales i revisionsprotokollatet vedrørende årsregnskabet.

73. Revisor skal vedrørende § 40, nr. 2, gennemgå forretningsgange og etablerede kontroller, der sikrer, at fondsmæglerselskabet kan beregne den enkelte indskyders og investors dækkede aktiver. Vurderingen kan foretages som en del af den udførte it-revision. Revisor skal stikprøvevis efterprøve kontrollerne og ved stikprøver påse, at dækkede aktiver opgøres efter de gældende regler.

74. Revisor skal vedrørende § 40, nr. 3, påse, at selskabet pr. 31. december ikke har placeret selskabets basiskapital i andre end de i § 157 i lov om finansiel virksomhed anførte finansielle instrumenter. Revisor skal udvælge to tilfældige datoer i regnskabsåret til kontrol af, hvorvidt placeringen er i overensstemmelse med § 157 i lov om finansiel virksomhed.

Investeringsforeninger og specialforeninger samt fåmandsforeninger

Bestemmelsens ordlyd - § 41

"Den eksterne revision skal i protokollatet vedrørende årsregnskabet for investeringsforeninger og specialforeninger samt fåmandsforeninger konkludere, hvorvidt

- 1) beregningerne af emissions- og indløsningskursen foretages i overensstemmelse med den i medfør af § 54, stk. 3, § 55, stk. 8, § 187, stk. 3 og § 188, stk. 5, i lov om investeringsforeninger m.v. udstedte bekendtgørelse,*
- 2) placeringsreglerne, jf. kapitel 13-14 for investeringsforeninger, jf. kapitel 15 for specialforeninger og § 1 for fåmandsforeninger i lov om investeringsforeninger m.v., overholdes, og*
- 3) foreningen eller en afdeling har været eller er under lovens mindste krav til formuestørrelse, jf. § 4, stk. 10, § 6, stk. 4, og § 162, stk. 1, nr. 6, i lov om investeringsforeninger m.v."*

75. Revisor skal vedrørende § 41, nr. 1, foretage en stikprøvevis gennemgang af beregningerne af emissions- og indløsningskurserne. Såfremt beregningen sker i et it-system, vil den stikprøvevis gennemgang kunne foretages ved en gennemgang af beregningerne i it-systemet, såfremt revisor i øvrigt anser dette som en anvendelig fremgangsmåde.
76. Revisor gennemgår, at principperne for opgørelse af emissions- og indløsningskurser følger bestemmelserne i lov om investeringsforeninger m.v. samt den i medfør af loven udstedte bekendtgørelse om beregning af emissions- og indløsningskurser. Endvidere påses, at de anvendte emissionstillæg og indløsningsfradrag er godkendt af virksomhedens bestyrelse.
77. Gennemgangen tager udgangspunkt i forretningsgange og kontroller for måling af værdipapirer m.v. samt procedurer for løbende indregning af omkostninger ved opgørelsen af den indre værdi.
78. Revisor skal vedrørende § 41, nr. 2, foretage stikprøvevis gennemgang af om placeringsreglerne overholdes. Gennemgangen kan foretages ultimo regnskabsåret samt ved gennemgang af, at investeringsforvaltningsselskabet har dokumenteret at have udført en kontrol løbende gennem året. Ultimo året gennemgås den foreliggende complianceopfølgning.
79. Professionelle foreninger, fåmandsforeninger og hedgeforeninger er ikke omfattet af placeringsreglerne i lov om investeringsforeninger m.v.
80. Revisor skal vedrørende § 41, nr. 3, foretage stikprøvevis gennemgang af, om foreningen eller en afdeling har været eller er under lovens mindstekrav til formuestørrelse. Kontrollen kan foretages ultimo regnskabsåret samt ved en gennemgang af, at investeringsforvaltningsselskabet har dokumenteret at have udført en kontrol løbende gennem året.

Hedgeforeninger

Bestemmelsens ordlyd - § 42

"Den eksterne revision skal i protokollatet vedrørende årsregnskabet for hedgeforeninger, som er omfattet af § 7, stk. 1, i lov om investeringsforeninger m.v. konkludere, hvorvidt

1) beregningerne af emissions- og indløsningskursen foretages i overensstemmelse med i den medfør af § 54, stk. 3, § 55, stk. 8, og § 1, stk. 4, i lov om investeringsforeninger m.v. udstedte bekendtgørelse, og
2) foreningen eller en afdeling har været eller er under lovens mindste krav til formuestørrelse, jf. § 7, stk. 4, i lov om investeringsforeninger m.v.”

81. Revisor skal vedrørende § 42, nr. 1, foretage en stikprøvevis gennemgang af beregningerne af emissions- og indløsningskurserne. Såfremt beregningen sker i et it-system, vil den stikprøvevis gennemgang kunne foretages ved en gennemgang af beregningerne i it-systemet, såfremt revisor i øvrigt anser dette som en anvendelig fremgangsmåde.
82. Revisor gennemgår, at principperne for opgørelse af emissions- og indløsningskurser følger bestemmelserne i lov om investeringsforeninger m.v. samt den i medfør af loven udstedte bekendtgørelse om beregning af emissions- og indløsningskurser. Endvidere påses, at de anvendte emissionstillæg og indløsningsfradrag er godkendt af virksomhedens bestyrelse.
83. Gennemgangen tager udgangspunkt i forretningsgange og kontroller for måling af værdipapirer m.v. samt procedurer for løbende indregning af omkostninger ved opgørelsen af den indre værdi.
84. Revisor skal vedrørende § 42, nr. 2, foretage stikprøvevis gennemgang af, om foreningen eller en afdeling har været eller er under lovens mindste krav til formuestørrelse. Gennemgangen kan foretages ultimo regnskabsåret samt ved en gennemgang af, at investeringsforvaltningsselskabet har dokumenteret at have udført en kontrol løbende gennem året.

Værdipapirhandlere

Bestemmelsens ordlyd - § 45

”Den interne revision skal udarbejde og gennemføre en revisionsplan for at undersøge og evaluere om værdipapirhandlerens systemer, interne kontrolprocedurer og ordninger er passende og effektive.

Stk. 2. Den interne revision skal som en del af udførelsen af de i stk. 1 nævnte arbejdshandlinger gennemgå rapporteringen til bestyrelsen fra compliancefunktionen og risikostyringsfunktionen, jf. § 6, i bekendtgørelse om de organisatoriske krav til og betingelserne for drift af virksomhed som værdipapirhandler. Den interne revision skal som minimum i revisionsprotokollatet vedrørende årsregnskabet rapportere om de bemærkninger om revisionsforhold, som gennemgangen giver anledning til, med angivelse af, om der er truffet passende foranstaltninger i tilfælde af eventuelle mangler. Såfremt gennemgangen ikke giver anledning til bemærkninger, skal dette tillige fremgå af protokollatet.”

Bestemmelsens ordlyd - § 46

”Såfremt der ikke er oprettet en intern revision, skal den eksterne revision gennemgå rapporteringen til bestyrelsen fra compliancefunktionen og risikostyringsfunktionen, jf. § 6, i bekendtgørelse om de organisatoriske krav til og betingelserne for drift af virksomhed som værdipapirhandler. Den eksterne revision skal som minimum i revisionsprotokollatet vedrørende årsregnskabet rapportere om de bemærkninger om revisionsforhold, som gennemgangen giver anledning til, med angivelse af, om der er truffet passende foranstaltninger i tilfælde af eventuelle mangler. Såfremt gennemgangen ikke giver anledning til bemærkninger, skal dette tillige fremgå af protokollatet.”

Bestemmelsens ordlyd - § 47

”Den eksterne revision skal i protokollatet vedrørende årsregnskabet og koncernregnskabet konkludere, hvorvidt værdipapirhandleren overholder bestemmelserne i § 72, stk. 1-3, i lov om finansiel virksomhed herunder, at den eksterne revision ikke er blevet bekendt med forhold, der er i strid med kravene i bekendtgørelse om de organisatoriske krav og betingelserne for drift af virksomhed som værdipapirhandler”.

85. Baggrunden for afgivelsen af denne konklusion er alle revisors øvrige arbejdshandlinger ved revisionen af årsregnskabet. Revisor skal her tillige oplyse i protokollen, hvis der er identificeret områder med potentielle interessekonflikter.

UDKAST

Opsummering af bemærkninger i revisionsprotokollatet vedrørende årsregnskabet**1. Bestemmelsen**

I det følgende er nærmere redegjort for indholdet af bestemmelsen, herunder en fortolkning af de centrale ord i bestemmelsen.

1.1 Bestemmelsens ordlyd

Kravet om opsummering af samtlige bemærkninger fremgår af § 7, stk. 1, og af § 27, stk. 1, i revisionsbekendtgørelsen:

I et særskilt afsnit i protokollatet vedrørende årsregnskabet skal revisorerne (den eksterne revision henholdsvis den interne revision) opsummere samtlige bemærkninger, som revisionen har givet anledning til at fremføre over for bestyrelsen. Opsummeringen skal indeholde en status vedrørende de bemærkninger, der er fremført vedrørende det pågældende regnskabsår samt en status vedrørende de bemærkninger, som fremgik som åbentstående i protokollatet vedrørende den foregående årsrapport.

1.2 Kravet om et særskilt afsnit

Kravet om et særskilt afsnit om bemærkninger er ufravigeligt. Det vil sige, at det særskilte afsnit om bemærkninger altid skal medtages, uanset om der er bemærkninger eller ej. Dette gør sig gældende både i den eksterne revisions og i den interne revisions protokollat.

Såfremt den eksterne revision er enig i indholdet af den interne revisions protokollat¹, er det tilstrækkeligt, at eventuelle bemærkninger kun fremgår af den interne revisions protokollat. I givet fald skal det af det særskilte afsnit i den eksterne revisions protokollat fremgå, at bemærkninger fremgår af den interne revisions protokollat. Visse forhold er dog af en sådan karakter, at de skal omtales i såvel den eksterne revisions som den interne revisions protokollat, f.eks. forhold, der medfører forbehold og/eller supplerende oplysninger i revisionspåtegningen.

Det særskilte afsnit skal placeres et sted, hvor det er nemt at finde, og skal forsynes med en overskrift, der gør det klart og tydeligt, hvor bemærkningerne opsummeres. Hvis der udarbejdes en indholdsfortegnelse til revisionsprotokollatet til årsrapporten, skal afsnittets placering fremgå heraf.

1.3 Kravet om opsummering

Tanken med bestemmelsen er at skabe et overblik. Et resumé (på et par linjer) af hver af de fremførte bemærkninger er derfor bedre end en gentagelse af hele beskrivelsen. Selve problemstillingen skal dog fremgå af resuméet. Flere bemærkninger vedrørende samme forhold bør tillige sammenskrives, hvor dette er hensigtsmæssigt, f.eks. kan det være relevant at sammenskrive flere bemærkninger til forretningsgangen for udlån til ét punkt.

Opsummeringen af bemærkninger skal ske på selskabsniveau. For koncerner skal der tillige medtages bemærkninger fra datterselskaber, som er relevante vurderet på koncernniveau, jf. § 5, stk. 3 i revisionsbekendtgørelsen.

¹ Der er krav om, at den eksterne revision i sit protokollat til årsregnskabet skal oplyse, hvorvidt ekstern revision er enig i indholdet af den interne revisions protokol, jf. § 8, nr. 2 i revisionsbekendtgørelsen,

1.4 Kravet om samtlige bemærkninger

Samtlige - alle uden undtagelse - de i revisionsprotokollen fremførte bemærkninger skal opsummeres i det særskilte afsnit i protokollatet vedrørende årsregnskabet

Der kan således ikke anlægges en væsentlighedsvurdering ved afgørelse af, om en bemærkning skal opsummeres.

Et forhold, der én gang i revisionsprotokollen er fremført som bemærkning, medtages fremover i den årlige opsummering af bemærkninger i revisionsprotokollatet til årsregnskabet. Det er således ikke tilstrækkeligt, at det af et revisionsprotokollat i årets løb er fremgået, at en bemærkning er afklaret. Det skal tillige anføres i den førstkommande årlige opsummering. Først herefter udgår bemærkningen af de fremtidige årlige opsummeringer.

1.5 Bemærkninger kontra kommentarer

En bemærkning skal forstås som revisors påpegning af, at et forhold ikke er i overensstemmelse med relevante regler, aftaler² eller normer (herunder »god skik«), der måtte være gældende for det pågældende område. En bemærkning kan også omfatte et forhold, som revisor under anvendelsen af sin professionelle erfaring ikke finder hensigtsmæssigt, uden at forholdet dog er i strid med konkrete regler, aftaler eller normer.

En kommentar skal forstås som revisors supplerende information vedrørende et givet forhold. Bemærkninger er altså ikke det samme som kommentarer. En bemærknings funktion er at henlede bestyrelsens opmærksomhed på forhold, som ikke er i overensstemmelse med regler m.v., eller som ikke er hensigtsmæssige. En kommentars funktion er derimod alene at tydeliggøre et forhold, der ikke har givet anledning til bemærkninger.

En anden forskel mellem en bemærkning og en kommentar er, at en bemærkning vedrører et forhold, der er afhjælpeligt.

Følgende forhold vil typisk give anledning til bemærkninger af relevans for bestyrelsen:

- overskridelse af solvensgrænserne, engagementsgrænserne, belåningsgrænserne, brud på spekulationsbestemmelserne, overskridelse af placeringsgrænserne, manglende overholdelse af lovens mindstekrav til formuestørrelsen/kapitalkravet, mv.,
- manglende overholdelse af bestyrelsens forpligtelser iht. aktieselskabsloven, lov om finansiel virksomhed og de specifikke sektorlove, bogføringsloven, årsregnskabsloven,
- brud på indberetningskrav til Finanstilsynet,
- andre lovovertrædelser,³
- de af Finanstilsynet krævede erklæringer i revisionsprotokollatet, som revisor har bemærkninger til,
- forhold, der medfører forbehold og/eller supplerende oplysninger i revisionspåtegningen,

² Herunder særlige krav fra f.eks. bestyrelsen eller aktionærerne.

³ Da revisors arbejdsindsats sker med henblik på at afgive revisionspåtegning på et årsregnskab, vil revisor kun sjældent støde på overtrædelser af anden lovgivning end selskabslove, skattelove og sektorspecifikke love. Revisor skal dog i revisionsprotokollatet oplyse om overtrædelser af en hvilken som helst lov i det omfang revisor bliver opmærksom herpå.

- forretningsgange, hvor der er et udtalt behov for at styrke de interne kontroller (uden at det påvirker oplysningen om, at forretningsgangene er betryggende),
- overskridelse af de af bestyrelsen fastsatte lines/retningslinjer, og
- systemer, interne kontrolprocedurer eller ordninger, der ikke er passende og/eller effektive, jf. § 45, stk. 1 i revisionsbekendtgørelsen.

Det skal understreges, at ovennævnte liste ikke er udtømmende, men blot en række eksempler på relevante typer af bemærkninger.

1.6 Kravet om at give en status

I bestemmelserne kræves det, at der gives en status for

- de bemærkninger, der er fremført vedrørende det pågældende regnskabsår, og
- de bemærkninger, der fremgik som åbentstående i protokollatet vedrørende den foregående årsrapport.

Bemærkninger, der er fremført i det indeværende regnskabsår, omfatter bemærkninger i protokollater i årets løb samt protokollatet vedrørende årsrapporten. Det afgørende er, hvorvidt bemærkningen er fremført som led i revisionen vedrørende det pågældende regnskabsår.

Status skal indeholde en henvisning til de sider, hvor bemærkningerne har været omtalt i det pågældende protokollat vedrørende årsrapporten, eller henvisninger til protokollaterne vedrørende de foregående årsrapporter, hvis det ikke er første gang bemærkningen omtales.

Bemærkninger kan have to typer af status - afklarede eller åbentstående.

Afklarede bemærkninger

Bemærkninger kan være afklarede på én af to måder:

- forholdet er ikke længere relevant, eller
- forholdet er afhjulpet.

Bemærkninger, der har mistet deres relevans, kan f.eks. være bemærkninger om problemer med beregning af værdireguleringer for værdipapirer i et fondssystem, hvor fondssystemet efterfølgende er udskiftet med et nyt fondssystem, der kan beregne værdireguleringer korrekt. Yderligere kan nævnes bemærkninger vedrørende en konkret overtrædelse af spekulationsreglerne, der ikke er udtryk for dårlige interne kontroller. Tilfælde af bedrageri er ligeledes eksempler på bemærkninger, der nævnes én gang for derefter at miste deres relevans.

Bemærkninger, der er afhjulpet, kan f.eks. være bemærkninger om manglende forretningsgangsbeskrivelse, som efterfølgende er udarbejdet.

For hver af de afklarede bemærkninger skal det anføres, hvordan forholdet er afklaret.

Åbentstående bemærkninger

Bemærkninger, der ikke er afhjulpet, er i sagens natur åbentstående. For hver af de åbentstående bemærkninger skal det angives, på hvilket tidspunkt ledelsen forventer, at forholdet er afhjulpet. Såfremt forholdet er delvist afhjulpet, skal dette også fremgå. Endvidere skal det fremgå af status, hvis det forventede afhjælpningstidspunkt ændres undervejs.

Da revisionen blandt andet udføres under hensyntagen til virksomhedens interne kontrolmiljø, er det relevant, at revisor efterprøver, hvorvidt tidligere fremførte bemærkninger er afklaret. Revisionen gennemføres ud fra en vurdering af væsentlighed og risiko, hvorfor der blandt andet gøres brug af et rotationsprincip, således at der er længere mellem revisionen af områder, der er mindre væsentlige og risikofyldte, end områder der er væsentlige og risikofyldte. Revisor vil dog senest skulle forholde sig til tidligere fremførte bemærkninger, når revisionen næste gang omfatter det område, som bemærkningen vedrører.

Oplysninger om, hvordan de enkelte bemærkninger er afklarede eller forventes afklarede, er således ikke en del af revisionen, og oplysningerne herom kan derfor baseres på oplysninger modtaget af ledelsen (organisationen).

Såfremt revisors professionelle skepsis gør, at revisor har grund til at tvivle på det oplyste, skal revisor efterprøve oplysningens validitet.

Bliver revisor under sin revision opmærksom på, at de af ledelsen (organisationen) givne oplysninger om afklaring af bemærkninger er misvisende eller fejlagtige, skal revisor gøre bestyrelsen opmærksom herpå i revisionsprotokollen.

Hvis revisor i øvrigt bliver opmærksom på forhold, der burde være afhjulpet, men endnu ikke er blevet det, skal revisor undersøge det pågældende område det efterfølgende år. Vedrører bemærkningen centrale forhold for regnskabsaflæggelsen, skal revisor revurdere revisionsplanen og i nødvendigt omfang udføre kompenserende revisionsarbejder for indeværende år.

2. Eksempler

I det følgende er vist to eksempler, der illustrerer, hvorledes revisor kan opsummere sine bemærkninger således, at de lever op til kravene i revisionsbekendtgørelsen. Den første model kan anvendes i det tilfælde, hvor den eksterne revision henviser til den interne revisions bemærkninger. Den anden model viser, hvorledes det særskilte afsnit om bemærkninger kan udformes.

Eksempel 1

X. Opsummering af bemærkninger

»I henhold til revisionsbekendtgørelsen skal revisionen i et særskilt afsnit i revisionsprotokollatet til årsrapporten og koncernregnskabet opsummere samtlige bemærkninger, som revisionen har givet anledning til at fremføre over for bestyrelsen. Opsummeringen skal indeholde en status vedrørende de bemærkninger, der er fremført vedrørende det pågældende regnskabsår samt en status vedrørende de bemærkninger, som fremgik som åbentstående i protokollatet vedrørende det foregående regnskabsår. Det er aftalt med Intern Revision, at opsummeringen i henhold til revisionsbekendtgørelsen alene fremgår af Intern Revisions revisionsprotokollat, hvortil vi henviser.

Vi har ikke yderligere kommentarer hertil.«

Eksempel 2

X. Opsummering af bemærkninger

»I henhold til revisionsbekendtgørelsen skal revisionen i et særskilt afsnit i revisionsprotokollatet til årsrapporten og koncernregnskabet opsummere samtlige bemærkninger, som revisionen har givet anledning til at fremføre over for bestyrelsen. Opsummeringen skal indeholde en status vedrørende de be-

mærkninger, der er fremført vedrørende det pågældende regnskabsår samt en status vedrørende de bemærkninger, som fremgik som åbentstående i protokollatet vedrørende det foregående regnskabsår. Bemærkninger, der er afklaret i regnskabsåret 200x, er markeret med A, og bemærkninger, der er åbentstående, er markeret med Å. De anførte sidehenvisninger refererer til de sider i revisionsprotokollen, hvor bemærkningerne har været omtalt. I de tilfælde hvor det ikke er første gang bemærkningen omtales, omfatter henvisningen også henvisninger til protokollater vedrørende foregående årsrapporter udover henvisningen til protokollatet vedrørende det pågældende regnskabsår.

Medmindre andet fremgår, har vi ikke efterprøvet oplysninger om, hvorvidt bemærkninger er afhjulpet/under afhjælpning.«

Spekulationsregler (A - side xxx)

Forbudet mod har været overtrådt i to tilfælde. Ifølge det oplyste.....

Udlånsområdet (Å - side xxx, side xxx)

Der er et generelt behov for at ajourføre forretningsgangsbeskrivelser, så de svarer til de faktiske - og i øvrigt betryggende - forretningsgange. Ifølge det oplyste, vil forretningsgangsbeskrivelserne blive ajourført i løbet af xxxxx - samtidig med implementering af det nye xxx-system.

Værdipapiriområdet (Å – side xxx, A – side xxx og Å – side xxx)

Vi har konstateret, at der på fondsområdet har været problemer i forbindelse med afstemning af de udenlandske værdipapirer. Der er igangsat tiltag for at styrke de interne kontroller i forbindelse med afstemning af udenlandske værdipapirer, og ifølge det oplyste forventes arbejdet hermed gennemført i løbet af efteråret 200x.

Vi har konstateret, at bestyrelsens instruks nu indeholder en beskrivelse af, hvilke produkter front-office må handle, samt krav til styring af markedsrisici.

Der foreligger ikke en ajourført aktiebog i overensstemmelse med aktieselskabslovens § 25. Vi har fået oplyst, at en ajourført aktiebog vil blive forelagt på bestyrelsesmødet den x. marts 200x.

IT-anvendelsen (Å – side xxx)

Der er behov for etablering af en beredskabsplan for de servere, som driftsafvikler Internetbanken. Ledelsen har udarbejdet en handlingsplan for forbedring af katastrofeberedskabet, der forventes implementeret i 1. kvartal 200x.

Koncerninterne transaktioner (A – side xxx, A – side xxx og Å – side xxx)

De i året 200x overtagede selskaber var ikke omfattet af retningslinjerne for gennemførelse af koncerninterne transaktioner, men vi har nu påset, at disse selskaber er omfattet af de af bestyrelsen godkendte retningslinjer.

Aftalen med xxxxx, der var sat i kraft uden direktionens formelle godkendelse. Vi har konstateret, at aftalen nu er godkendt af direktionen.

Afregning af provision sker med udgangspunkt i en aftale med yyyy, der ikke er ajourført. Vi har efterfølgende konstateret, at en ajourføring af aftaler vedrørende provision er igangsat og forventes afsluttet i andet kvartal 200X.«

Opsummering af bemærkninger i revisionsprotokollatet vedrørende årsregnskabet**1. Bestemmelsen**

I det følgende er nærmere redegjort for indholdet af bestemmelsen, herunder en fortolkning af de centrale ord i bestemmelsen.

1.1 Bestemmelsens ordlyd

Kravet om opsummering af samtlige bemærkninger fremgår af § 7, stk. 1, og af § 27, stk. 1, i revisionsbekendtgørelsen:

I et særskilt afsnit i protokollatet vedrørende årsregnskabet skal revisorerne (den eksterne revision henholdsvis den interne revision) opsummere samtlige bemærkninger, som revisionen har givet anledning til at fremføre over for bestyrelsen. Opsummeringen skal indeholde en status vedrørende de bemærkninger, der er fremført vedrørende det pågældende regnskabsår samt en status vedrørende de bemærkninger, som fremgik som åbentstående i protokollatet vedrørende den foregående årsrapport.

1.2 Kravet om et særskilt afsnit

Kravet om et særskilt afsnit om bemærkninger er ufravigeligt. Det vil sige, at det særskilte afsnit om bemærkninger altid skal medtages, uanset om der er bemærkninger eller ej. Dette gør sig gældende både i den eksterne revisions og i den interne revisions protokollat.

Såfremt den eksterne revision er enig i indholdet af den interne revisions protokollat⁴, er det tilstrækkeligt, at eventuelle bemærkninger kun fremgår af den interne revisions protokollat. I givet fald skal det af det særskilte afsnit i den eksterne revisions protokollat fremgå, at bemærkninger fremgår af den interne revisions protokollat. Visse forhold er dog af en sådan karakter, at de skal omtales i såvel den eksterne revisions som den interne revisions protokollat, f.eks. forhold, der medfører forbehold og/eller supplerende oplysninger i revisionspåtegningen.

Det særskilte afsnit skal placeres et sted, hvor det er nemt at finde, og skal forsynes med en overskrift, der gør det klart og tydeligt, hvor bemærkningerne opsummeres. Hvis der udarbejdes en indholdsfortegnelse til revisionsprotokollatet til årsrapporten, skal afsnittets placering fremgå heraf.

1.3 Kravet om opsummering

Tanken med bestemmelsen er at skabe et overblik. Et resumé (på et par linjer) af hver af de fremførte bemærkninger er derfor bedre end en gentagelse af hele beskrivelsen. Selve problemstillingen skal dog fremgå af resuméet. Flere bemærkninger vedrørende samme forhold bør tillige sammenskrives, hvor dette er hensigtsmæssigt, f.eks. kan det være relevant at sammenskrive flere bemærkninger til forretningsgangen for udlån til ét punkt.

Opsummeringen af bemærkninger skal ske på selskabsniveau. For koncerner skal der tillige medtages bemærkninger fra datterselskaber, som er relevante vurderet på koncernniveau, jf. § 5, stk. 3 i revisionsbekendtgørelsen.

⁴ Der er krav om, at den eksterne revision i sit protokollat til årsregnskabet skal oplyse, hvorvidt ekstern revision er enig i indholdet af den interne revisions protokol, jf. § 8, nr. 2 i revisionsbekendtgørelsen,

1.4 Kravet om samtlige bemærkninger

Samtlige - alle uden undtagelse - de i revisionsprotokollen fremførte bemærkninger skal opsummeres i det særskilte afsnit i protokollatet vedrørende årsregnskabet

Der kan således ikke anlægges en væsentlighedsvurdering ved afgørelse af, om en bemærkning skal opsummeres.

Et forhold, der én gang i revisionsprotokollen er fremført som bemærkning, medtages fremover i den årlige opsummering af bemærkninger i revisionsprotokollatet til årsregnskabet. Det er således ikke tilstrækkeligt, at det af et revisionsprotokollat i årets løb er fremgået, at en bemærkning er afklaret. Det skal tillige anføres i den førstkommande årlige opsummering. Først herefter udgår bemærkningen af de fremtidige årlige opsummeringer.

1.5 Bemærkninger kontra kommentarer

En bemærkning skal forstås som revisors påpegning af, at et forhold ikke er i overensstemmelse med relevante regler, aftaler⁵ eller normer (herunder »god skik«), der måtte være gældende for det pågældende område. En bemærkning kan også omfatte et forhold, som revisor under anvendelsen af sin professionelle erfaring ikke finder hensigtsmæssigt, uden at forholdet dog er i strid med konkrete regler, aftaler eller normer.

En kommentar skal forstås som revisors supplerende information vedrørende et givet forhold. Bemærkninger er altså ikke det samme som kommentarer. En bemærknings funktion er at henlede bestyrelsens opmærksomhed på forhold, som ikke er i overensstemmelse med regler m.v., eller som ikke er hensigtsmæssige. En kommentars funktion er derimod alene at tydeliggøre et forhold, der ikke har givet anledning til bemærkninger.

En anden forskel mellem en bemærkning og en kommentar er, at en bemærkning vedrører et forhold, der er afhjælpeligt.

Følgende forhold vil typisk give anledning til bemærkninger af relevans for bestyrelsen:

- overskridelse af solvensgrænserne, engagementsgrænserne, belåningsgrænserne, brud på spekulationsbestemmelserne, overskridelse af placeringsgrænserne, manglende overholdelse af lovens mindstekrav til formuestørrelsen/kapitalkravet, mv.,
- manglende overholdelse af bestyrelsens forpligtelser iht. aktieselskabsloven, lov om finansiel virksomhed og de specifikke sektorlove, bogføringsloven, årsregnskabsloven,
- brud på indberetningskrav til Finanstilsynet,
- andre lovovertrædelser,⁶
- de af Finanstilsynet krævede erklæringer i revisionsprotokollatet, som revisor har bemærkninger til,
- forhold, der medfører forbehold og/eller supplerende oplysninger i revisionspåtegningen,

⁵ Herunder særlige krav fra f.eks. bestyrelsen eller aktionærerne.

⁶ Da revisors arbejdsindsats sker med henblik på at afgive revisionspåtegning på et årsregnskab, vil revisor kun sjældent støde på overtrædelser af anden lovgivning end selskabslove, skattelove og sektorspecifikke love. Revisor skal dog i revisionsprotokollatet oplyse om overtrædelser af en hvilken som helst lov i det omfang revisor bliver opmærksom herpå.

- forretningsgange, hvor der er et udtalt behov for at styrke de interne kontroller (uden at det påvirker oplysningen om, at forretningsgangene er betryggende),
- overskridelse af de af bestyrelsen fastsatte lines/retningslinjer, og
- systemer, interne kontrolprocedurer eller ordninger, der ikke er passende og/eller effektive, jf. § 45, stk. 1 i revisionsbekendtgørelsen.

Det skal understreges, at ovennævnte liste ikke er udtømmende, men blot en række eksempler på relevante typer af bemærkninger.

1.6 Kravet om at give en status

I bestemmelserne kræves det, at der gives en status for

- de bemærkninger, der er fremført vedrørende det pågældende regnskabsår, og
- de bemærkninger, der fremgik som åbentstående i protokollatet vedrørende den foregående årsrapport.

Bemærkninger, der er fremført i det indeværende regnskabsår, omfatter bemærkninger i protokollater i årets løb samt protokollatet vedrørende årsrapporten. Det afgørende er, hvorvidt bemærkningen er fremført som led i revisionen vedrørende det pågældende regnskabsår.

Status skal indeholde en henvisning til de sider, hvor bemærkningerne har været omtalt i det pågældende protokollat vedrørende årsrapporten, eller henvisninger til protokollaterne vedrørende de foregående årsrapporter, hvis det ikke er første gang bemærkningen omtales.

Bemærkninger kan have to typer af status - afklarede eller åbentstående.

Afklarede bemærkninger

Bemærkninger kan være afklarede på én af to måder:

- forholdet er ikke længere relevant, eller
- forholdet er afhjulpet.

Bemærkninger, der har mistet deres relevans, kan f.eks. være bemærkninger om problemer med beregning af værdireguleringer for værdipapirer i et fondssystem, hvor fondssystemet efterfølgende er udskiftet med et nyt fondssystem, der kan beregne værdireguleringer korrekt. Yderligere kan nævnes bemærkninger vedrørende en konkret overtrædelse af spekulationsreglerne, der ikke er udtryk for dårlige interne kontroller. Tilfælde af bedrageri er ligeledes eksempler på bemærkninger, der nævnes én gang for derefter at miste deres relevans.

Bemærkninger, der er afhjulpet, kan f.eks. være bemærkninger om manglende forretningsgangsbeskrivelse, som efterfølgende er udarbejdet.

For hver af de afklarede bemærkninger skal det anføres, hvordan forholdet er afklaret.

Åbentstående bemærkninger

Bemærkninger, der ikke er afhjulpet, er i sagens natur åbentstående. For hver af de åbentstående bemærkninger skal det angives, på hvilket tidspunkt ledelsen forventer, at forholdet er afhjulpet. Såfremt forholdet er delvist afhjulpet, skal dette også fremgå. Endvidere skal det fremgå af status, hvis det forventede afhjælpningstidspunkt ændres undervejs.

Da revisionen blandt andet udføres under hensyntagen til virksomhedens interne kontrolmiljø, er det relevant, at revisor efterprøver, hvorvidt tidligere fremførte bemærkninger er afklaret. Revisionen gennemføres ud fra en vurdering af væsentlighed og risiko, hvorfor der blandt andet gøres brug af et rotationsprincip, således at der er længere mellem revisionen af områder, der er mindre væsentlige og risikofyldte, end områder der er væsentlige og risikofyldte. Revisor vil dog senest skulle forholde sig til tidligere fremførte bemærkninger, når revisionen næste gang omfatter det område, som bemærkningen vedrører.

Oplysninger om, hvordan de enkelte bemærkninger er afklarede eller forventes afklarede, er således ikke en del af revisionen, og oplysningerne herom kan derfor baseres på oplysninger modtaget af ledelsen (organisationen).

Såfremt revisors professionelle skepsis gør, at revisor har grund til at tvivle på det oplyste, skal revisor efterprøve oplysningens validitet.

Bliver revisor under sin revision opmærksom på, at de af ledelsen (organisationen) givne oplysninger om afklaring af bemærkninger er misvisende eller fejlagtige, skal revisor gøre bestyrelsen opmærksom herpå i revisionsprotokollen.

Hvis revisor i øvrigt bliver opmærksom på forhold, der burde være afhjulpnet, men endnu ikke er blevet det, skal revisor undersøge det pågældende område det efterfølgende år. Vedrører bemærkningen centrale forhold for regnskabsaflæggelsen, skal revisor revurdere revisionsplanen og i nødvendigt omfang udføre kompenserende revisionsarbejder for indeværende år.

2. Eksempler

I det følgende er vist to eksempler, der illustrerer, hvorledes revisor kan opsummere sine bemærkninger således, at de lever op til kravene i revisionsbekendtgørelsen. Den første model kan anvendes i det tilfælde, hvor den eksterne revision henviser til den interne revisions bemærkninger. Den anden model viser, hvorledes det særskilte afsnit om bemærkninger kan udformes.

Eksempel 1

X. Opsummering af bemærkninger

»I henhold til revisionsbekendtgørelsen skal revisionen i et særskilt afsnit i revisionsprotokollatet til årsrapporten og koncernregnskabet opsummere samtlige bemærkninger, som revisionen har givet anledning til at fremføre over for bestyrelsen. Opsummeringen skal indeholde en status vedrørende de bemærkninger, der er fremført vedrørende det pågældende regnskabsår samt en status vedrørende de bemærkninger, som fremgik som åbentstående i protokollatet vedrørende det foregående regnskabsår. Det er aftalt med Intern Revision, at opsummeringen i henhold til revisionsbekendtgørelsen alene fremgår af Intern Revisions revisionsprotokollat, hvortil vi henviser.

Vi har ikke yderligere kommentarer hertil.«

Eksempel 2

X. Opsummering af bemærkninger

»I henhold til revisionsbekendtgørelsen skal revisionen i et særskilt afsnit i revisionsprotokollatet til årsrapporten og koncernregnskabet opsummere samtlige bemærkninger, som revisionen har givet anledning til at fremføre over for bestyrelsen. Opsummeringen skal indeholde en status vedrørende de be-

mærkninger, der er fremført vedrørende det pågældende regnskabsår samt en status vedrørende de bemærkninger, som fremgik som åbentstående i protokollatet vedrørende det foregående regnskabsår. Bemærkninger, der er afklaret i regnskabsåret 200x, er markeret med A, og bemærkninger, der er åbentstående, er markeret med Å. De anførte sidehenvvisninger refererer til de sider i revisionsprotokollen, hvor bemærkningerne har været omtalt. I de tilfælde hvor det ikke er første gang bemærkningen omtales, omfatter henvisningen også henvisninger til protokollater vedrørende foregående årsrapporter udover henvisningen til protokollatet vedrørende det pågældende regnskabsår.

Medmindre andet fremgår, har vi ikke efterprøvet oplysninger om, hvorvidt bemærkninger er afhjulpet/under afhjælpning.«

Spekulationsregler (A - side xxx)

Forbudet mod har været overtrådt i to tilfælde. Ifølge det oplyste.....

Udlånsområdet (Å - side xxx, side xxx)

Der er et generelt behov for at ajourføre forretningsgangsbeskrivelser, så de svarer til de faktiske - og i øvrigt betryggende - forretningsgange. Ifølge det oplyste, vil forretningsgangsbeskrivelserne blive ajourført i løbet af xxxxx - samtidig med implementering af det nye xxx-system.

Værdipapiriområdet (Å – side xxx, A – side xxx og Å – side xxx)

Vi har konstateret, at der på fondsområdet har været problemer i forbindelse med afstemning af de udenlandske værdipapirer. Der er igangsat tiltag for at styrke de interne kontroller i forbindelse med afstemning af udenlandske værdipapirer, og ifølge det oplyste forventes arbejdet hermed gennemført i løbet af efteråret 200x.

Vi har konstateret, at bestyrelsens instruks nu indeholder en beskrivelse af, hvilke produkter front-office må handle, samt krav til styring af markedsrisici.

Der foreligger ikke en ajourført aktiebog i overensstemmelse med aktieselskabslovens § 25. Vi har fået oplyst, at en ajourført aktiebog vil blive forelagt på bestyrelsesmødet den x. marts 200x.

IT-anvendelsen (Å – side xxx)

Der er behov for etablering af en beredskabsplan for de servere, som driftsafvikler Internetbanken. Ledelsen har udarbejdet en handlingsplan for forbedring af katastrofeberedskabet, der forventes implementeret i 1. kvartal 200x.

Koncerninterne transaktioner (A – side xxx, A – side xxx og Å – side xxx)

De i året 200x overtagede selskaber var ikke omfattet af retningslinjerne for gennemførelse af koncerninterne transaktioner, men vi har nu påset, at disse selskaber er omfattet af de af bestyrelsen godkendte retningslinjer.

Aftalen med xxxxx, der var sat i kraft uden direktionens formelle godkendelse. Vi har konstateret, at aftalen nu er godkendt af direktionen.

Afregning af provision sker med udgangspunkt i en aftale med yyyy, der ikke er ajourført. Vi har efterfølgende konstateret, at en ajourføring af aftaler vedrørende provision er igangsat og forventes afsluttet i andet kvartal 200X.«

Intern revisions opgaver og adfærd

Der er i revisionsbekendtgørelsen fastsat rammer inden for hvilke, den interne revision må udføre opgaver.

Formålet hermed er at sikre den interne revisions uafhængighed af de aktiviteter, der revideres. I nedenstående afsnit 1 er opřidset de forhold, som intern revision skal være opmærksom på, forinden en opgave påtages. Dernæst er der i afsnit 2 givet en række eksempler på opgaver, som den interne revision kan henholdsvis ikke kan udføre.

1. Bestemmelserne i revisionsbekendtgørelsen

1.1 Kun revision

I henhold til § 21, stk. 2, i revisionsbekendtgørelsen

– må revisionschefen og medarbejderne i den interne revision ikke deltage i andet arbejde i virksomheden eller koncernen end revision.

1.2 Uafhængighed

I henhold til § 21, stk. 3, i revisionsbekendtgørelsen

– må intern revision ikke påtage sig opgaver, når der foreligger omstændigheder, der er egnet til at vække tvivl hos en velinformeret tredjemand om den interne revisions uafhængighed.

Det fremgår af § 23, stk. 3, i revisionsbekendtgørelsen

– revisionsopgaverne ikke må bevirke, at revisionschefen kommer i en situation, hvor vedkommende erklærer sig eller oplyser om forhold eller dokumenter, som revisionschefen eller ansatte i den interne revision har udarbejdet grundlaget for.

Bestemmelserne skal sikre den interne revisions uafhængighed. Revisionschefen udfører erklæringsopgaver i henhold til revisionsbekendtgørelsen og påtegner tillige årsrapporten, hvis dette er valgt af bestyrelsen.

Den interne revision skal derfor altid værne om sin uafhængighed, ligesom ekstern revision skal værne om sin uafhængighed. Den interne revision har dog et lidt andet udgangspunkt for sin uafhængighed, grundet sin særlige rolle i den finansielle virksomhed.

Den interne revision skal, for at værne om sin uafhængighed, altid være opmærksom på, at revisionschefen og medarbejderne i den interne revision:

– har en pligt til at identificere og vurdere omstændigheder og relationer, der skaber trusler mod uafhængigheden,
og dokumentere, at de har sørget herfor
– tager de fornødne skridt til at eliminere disse trusler eller reducere dem til et acceptabelt niveau gennem anvendelse af sikkerhedsforanstaltninger, idet omfang det er muligt givet, at udgangspunktet er, at de er ansat i virksomheden og
– ikke må udføre revisionsopgaver, der bevirker, at der opstår omstændigheder, der er egnet til at vække tvivl hos en velinformeret tredjemand om den interne revisions uafhængighed.

1.3 Tilstrækkelig kompetence

Hertil kommer, at den interne revision, jf. § 23, stk. 2 i revisionsbekendtgørelsen
– alene må påtage sig de arbejdsopgaver, som den har tilstrækkelig kompetence til at udføre.

Nedenstående er afgrænsningen af, hvilke opgaver der i henhold til bestemmelserne udføres af revisionschefen og medarbejderne i den interne revision, uddybet.

2. Eksempler på arbejdsområder for den interne revision

2.1 Finansiell revision og review

Finansiell revision og review omfatter revision og review af historiske finansielle oplysninger, herunder årsrapporter, halvårsrapporter m.v. Arbejdet omfatter en gennemgang og vurdering af de forretningsgange samt de manuelle og systembaserede kontroller, der knytter sig til frembringelsen af de historiske finansielle oplysninger.

Intern revisions opgaver omfatter – afhængig af kompetenceniveau og af om det er valgt, at intern revision påtegner årsrapporten eller ikke – eksempelvis:

- revision og afgivelse af revisionspåtegning på årsrapporter,
- review af perioderapporter,
- afgivelse af erklæringer, oplysninger og informationer i henhold til lov om finansiell virksomhed og revisionsbekendtgørelsen,
- afgivelse af erklæringer over for offentlige myndigheder,
- assistance til ekstern revision i forbindelse med udstedelse af efterstillet kapital og udbud af aktier,
- vurdering af om forretningsgange og interne kontroller opfylder § 71 i lov om finansiell virksomhed med tilhørende bekendtgørelse og
- assistance med due-diligence ved køb/salg af virksomhed.

I de fleste tilfælde vil den helt centrale opgave for intern revision være deltagelse i den finansielle revision.

Det ses dog oftere og oftere at intern revisions fokus i større udstrækning rettes mod den operationelle revision, jf. omtalen nedenfor, dvs. at intern revisions involvering i den finansielle revision af årsrapporten fravælges eller reduceres.

Hvis revisionschefen påtegner årsrapporten, skal revisionschefen deltage i revisionen af de væsentlige og risikofyldte områder, jf. § 24, stk. 2, i revisionsbekendtgørelsen. Vurderingen af, hvilke områder der er væsentlige og risikofyldte, sker efter retningslinjerne i ISA 315 og vil afhænge af den enkelte virksomhedstype og kompleksitet.

I kreditinstitutter vil f.eks. udlån, gebyrer, handelsbeholdning, ejendomme, unoterede kapitalandele og afledte finansielle instrumenter, samt passiver som f.eks. pensionsforpligtelser og garantier som udgangspunkt være væsentlige samt risikofyldte, bl.a. på grund af komplekse regler, anvendelse af modeller, overholdelse af placeringsregler og opgørelse af solvens.

I forsikringsselskaber vil f.eks. præmieindtægter, erstatningsudgifter/forsikringsydelse samt investeringsafkastet anses som væsentligt og risikofyldt. Også de tilknyttede investeringsaktiver og henrettelser til forsikrings- og investeringskontrakter samt reassurance og afledte finansielle instrumenter er sædvanligvis væsentlige og risikofyldte områder.

Årsrapportens indhold, herunder ledelsesberetning, regnskab/koncernregnskab, 5-årsoversigt og noter, samt anvendt regnskabspraksis, anses i alle tilfælde som værende væsentligt og risikofyldte.

Ovenstående eksempler for de enkelte virksomhedstyper er alene tænkt som inspiration, da der i alle tilfælde skal foretages en konkret og dokumenteret individuel vurdering, af hvilke væsentlige og risikofyldte områder der er knyttet til den enkelte virksomheds aktivitet.

Den interne revision må ikke som led i revisionen påtage sig opgaver, når der foreligger omstændigheder, der er egnet til at vække tvivl hos en velinformeret tredjemand om den interne revisions uafhængighed.

Ved udførelsen af den finansielle revision må den interne revision eksempelvis ikke:

- medvirke til at træffe beslutninger eller tage ansvar herfor,
- udføre kontrolopgaver – være en del af den interne kontrol,
- udarbejdelse eller opstilling af årsrapporten eller andre opgørelser af historiske finansielle informationer,
- bogføre eller på anden registrere,
- deltage i ansættelse af medarbejdere til virksomheden, undtagen rekruttering af medarbejdere til den interne revision,
- administrere lønninger, ejendomme, ombygninger eller lignende eller
- anviser betalinger eller være prokurahaver for den finansielle virksomhed på andre områder end de der vedrører omkostninger relateret til den interne revision.

Dette gælder uanset om revisionschefen påtegner årsrapporten eller ej.

De nævnte opgaver er ikke revision, jf. § 21, stk. 2, i revisionsbekendtgørelsen, ligesom intern revision vil komme i konflikt med forbuddet mod selvrevision ved at udføre de nævnte opgaver, jf. § 23, stk. 3, i revisionsbekendtgørelsen.

Inden intern revision påtager sig opgaver, der ikke er nævnt i funktionsbeskrivelsen, eller hvor der skal anvendes et større timetal, skal revisionschefen indhente bestyrelsens eller en eventuel revisionsudvalgsaccept inden opgaven påtages.

2.2 Operationel revision

Operationel revision indebærer en og vurdering af virksomhedens processer, med det formål at teste og rapportere om de er i overensstemmelse med de af ledelsen fastsatte mål.

Operationel revision omfatter afhængig af virksomhedens aktivitet og størrelse, bl.a. en procesgennemgang med fokus på effektivitet, en vurdering af pålideligheden af den finansielle og operationelle rapportering, overholdelse af love og regler samt sikring af virksomhedens værdier. Efterforskning af bedrageri kan indgå.

Den interne revision må eksempelvis ikke:

- medvirke til at træffe beslutninger eller tage ansvar herfor,
- udføre kontrolopgaver – være en del af den interne kontrol,
- stå for implementeringen af ændrede driftsrutiner, herunder effektiviseringstiltag og rationaliseringer,

- stå for udarbejdelsen af den daglige overvågning og rapportering af målopfyldelsen,
- deltage i fastsættelsen af de operationelle mål,
- beslutte eller stå for effektivering af sanktioner ved afdækket bedrageri eller
- fastlægge eller stå for udarbejdelsen af driftsstrategier og -processer.

Omfanget af den operationelle revision aftales med bestyrelsen i funktionsbeskrivelsen, dog således at de aftalte opgaver holdes indenfor rammerne af revisionsbekendtgørelsen.

2.3 Revision af risikostyring

Finansielle virksomheder er eksponeret overfor forskellige risikotyper. De vigtigste risikotyper er kreditrisiko, markedsrisiko, likviditetsrisiko, operationel risiko og forretningsrisiko. Revisionen omfatter den etablerede risikostyring indenfor de enkelte risikotyper, herunder de fastsatte limits og den etablerede rapporteringsstruktur.

Intern revision skal vurdere om de etablerede politikker ligger inde for rammerne af lov om finansiell virksomhed med tilhørende bekendtgørelser og vejledninger. Intern revision kan ikke påtage sig overvågningsopgaver, således at intern revision bliver en del af det interne kontrolapparat.

Eksempelvis er udviklingen af risikostyringsstrategier til bestyrelsens godkendelse samt fastsættelse af risikoniveauet typiske ledelsesopgaver, som derfor ikke kan udføres af den interne revision. Intern revision kan ikke påtage sig udviklings- og kontrolopgaver i relation til de enkelte risikotyper, idet den interne revision vil kunne komme i en situation, hvor den skal erklære sig om opgaver, som den selv har medvirket ved udarbejdelsen af.

Der er som udgangspunkt ikke noget til hinder for, at intern revision optræder som den uafhængige enhed i relation til bilag 1, nr. 89 til bekendtgørelse om kapitaldækning, hvis den interne revision er uafhængig, og det ikke er i konflikt med øvrige love og regler.

2.4 Revision af compliance funktionen

Compliance funktionen er ansvarlig for, at assistere ledelsen i effektivt at håndtere virksomhedens compliance risici. Hvis en selvstændig compliance funktion ikke er etableret, er den daglige ledelse ansvarlig for at håndtere eventuelle compliance risici og udpege en anden enhed, der er ansvarlig for at udføre den fornødne kontrol.

Intern revision skal, ud fra væsentlighed og risiko, gennemgå og vurdere, om de i virksomheden etablerede processer til håndtering af compliance funktionens aktiviteter er betryggende. Intern revision kan ikke varetage compliance funktionen eller dele heraf, da dette er uforeneligt med revisionsopgaven (selvrevision).

2.5 Revisionsopgaver, der ikke direkte relaterer sig til årsrapporten

Opgaver, der ikke er et led i det revisionsarbejde, der fører til påtegningen af årsrapporten, men som opfattes som en revisionsopgave, skal eksplicit fremgå af funktionsbeskrivelsen.

Det gælder dog ikke revisionsarbejde vedrørende afgivelse af erklæringer og oplysninger i henhold til revisionsbekendtgørelsen som ikke relaterer sig til påtegningen af årsrapporten.

3. Adfærd

Revisionschefer, vicerevisionschefer og ansatte i den interne revision skal efterleve nedenstående etiske principper på en sådan måde, at såvel den enkelte revisor som afdelingen ikke påvirkes negativt.

Integritet

Revisor skal være redelig og ærlig i alle professionelle og forretningsmæssige forbindelser.

Objektivitet

Revisor må ikke være forudindtaget, have interessekonflikter eller være under utilbørlig påvirkning af andre, således at den professionelle og forretningsmæssige dømmekraft undertrykkes.

Professionel kompetence og fornøden omhu

Revisor er forpligtet til løbende at vedligeholde sin faglige viden og færdigheder på et niveau, der er nødvendigt for at sikre, at der leveres en kvalificeret professionel ydelse baseret på en opdateret viden om den seneste udvikling inden for god skik, lovgivning og metoder. Revisor skal ved levering af professionelle ydelser optræde omhyggeligt og i overensstemmelse med relevante faglige og professionelle standarder.

Fortrolighed

Revisor skal respektere fortroligheden af informationer opnået som led i ansættelsesforholdet, og må ikke videregive sådanne informationer til tredjemand uden behørig og specifik tilladelse hertil, medmindre der er en juridisk eller professionel ret eller pligt hertil. Fortrolige oplysninger opnået som led i ansættelsesforholdet må ikke anvendes til at opnå personlig fordel for revisor eller tredjemand.

Professionel adfærd

Revisor skal overholde relevant lovgivning og anden regulering og undgå enhver form for adfærd, som kan miskreditere intern og ekstern revision.

Yderligere inspiration kan hentes i IFAC's etiske regelsæt »Code of Ethics for Professional Accountants«, som ligger på IFAC's hjemmeside (www.ifac.org) eller IIA's etiske regelsæt, som ligger på IIA's hjemmeside (www.theiia.org). De etiske regler udgives også af FSR i en udgave tilpasset danske forhold.